

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

Program
hospodárskeho rozvoja
a
sociálneho rozvoja
obce Sopkovce
na roky 2016– 2023

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

Obec: Sopkovce

Adresa: OcÚ Sopkovce 46, 067 22 Ohradzany

Zastúpená: Ján Dzubaj (starosta)

IČO: 00690104

Telefón/Fax : 057 / 779 53 38

Email: sopkovce@centrum.sk

Obsah

Zoznam tabuliek	5
Zoznam grafov	7
Úvod	8
1 Všeobecná charakteristika obce.....	10
1.1 Geografická analýza obce	10
1.1.1 Geomorfologické členenie, geologické pomery:.....	11
1.1.2 Klimatické pomery.....	12
1.1.3 Hydrologické pomery	12
1.1.4 Pôdne pomery	13
1.1.5 Flóra.....	13
1.1.6 Fauna	15
1.2 Historický vývoj obce	15
1.3 Sociálno-demografická analýza	16
1.4 Analýza hospodárskeho rozvoja	28
1.5 Analýza environmentálneho rozvoja.....	31
1.5.1 Odpadové hospodárstvo	34
1.6 Analýza sociálneho a kultúrneho rozvoja	35
1.6.1 Školstvo	35
1.6.2 Zdravotníctvo	35
1.6.3 Sociálna starostlivosť.....	35
1.6.4 Iná vybavenosť a miestne služby.....	35
1.6.5 Kultúra a voľnočasové aktivity	35
1.6.6 Šport	36
2 SWOT analýza	37
3 Strategická časť.....	40
4 Programová časť.....	45

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

5	Realizačná časť.....	48
5.1	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	48
5.2	Komunikačná stratégia	50
5.3	Monitorovanie a hodnotenie	50
5.4	Akčný plán.....	51
6	Finančná časť	54
6.1	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.....	54
7	Záver	57
8	Prílohy.....	58
	Príloha č.1	58

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Demografický vývoj v obci 2006 - 2015	16
Tabuľka 2 Vekové rozloženie obyvateľstva z hľadiska pohlavia.....	17
Tabuľka 3 Zastúpenie obyvateľstva podľa produktívnosti	18
Tabuľka 4 Bilancia prirodzeného a celkového prírastku obyvateľov	19
Tabuľka 5 Migračné saldo.....	20
Tabuľka 6 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov.....	22
Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania	23
Tabuľka 8 Počítačové zručnosti obyvateľov	24
Tabuľka 9 Obyvatelia podľa ekonomickej aktivity	25
Tabuľka 10 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti:	26
Tabuľka 11 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa práce v jednotlivých sektoroch:....	27
Tabuľka 12 Hodnota majetku (v €uro)	28
Tabuľka 13 Výsledok hospodárenia 2015.....	29
Tabuľka 14 Vývoj počtu podnikateľských subjektov v obci Sopkovce	30
Tabuľka 15 Členenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy	32
Tabuľka 16 Obyvatelia obce sú organizovaní prevažne v pozemkových spoločenstvách	36
Tabuľka 17 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 1	42
Tabuľka 18 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 2	43

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

Tabuľka 19 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 3	43
Tabuľka 20 Súhrnný prehľad opatrení, aktivít a ukazovateľov	46
Tabuľka 21 Plán hodnotenia a monitorovania:	51
Tabuľka 22 Akčný plán.....	51
Tabuľka 23 Model doplnkového financovania	55

Zoznam grafov

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia od roku 2006.....	17
Graf 2 Zastúpenie obyvateľov podľa veku a pohlavia v roku 2011	18
Graf 3 Obyvatelia podľa produktívnosti	19
Graf 4 Vývoj prirodzeného a celkového prírastku.....	20
Graf 5 Migračné saldo	20
Graf 6 Obyvatelia podľa vzdelania	23
Graf 7 Počítačové zručnosti obyvateľov	24
Graf 8 Obyvatelia podľa ekonomickej aktivity	26
Graf 9 Členenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Graf 10 Poľnohospodárska pôda (ha).....	33
Graf 11 Nepoľnohospodárska pôda (ha)	33

Zoznam skratiek

OP LZ	Operačný program ľudských zdrojov
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
OP EVS.....	Operačný program Efektívna verejná správa
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
SACR	Slovenská agentúra cestovného ruchu
SARIO	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
MAS	Miestna akčná skupina

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

PHSRProgram hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce (ďalej PHRSR) je rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Vypracovaním Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Výsledkom tohto má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných, ale hlavne ľudských zdrojov, ktoré sú nevyhnutnou časťou implementácie rozvojovej stratégie Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja §8 cit.

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.
- Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.
- Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

- Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

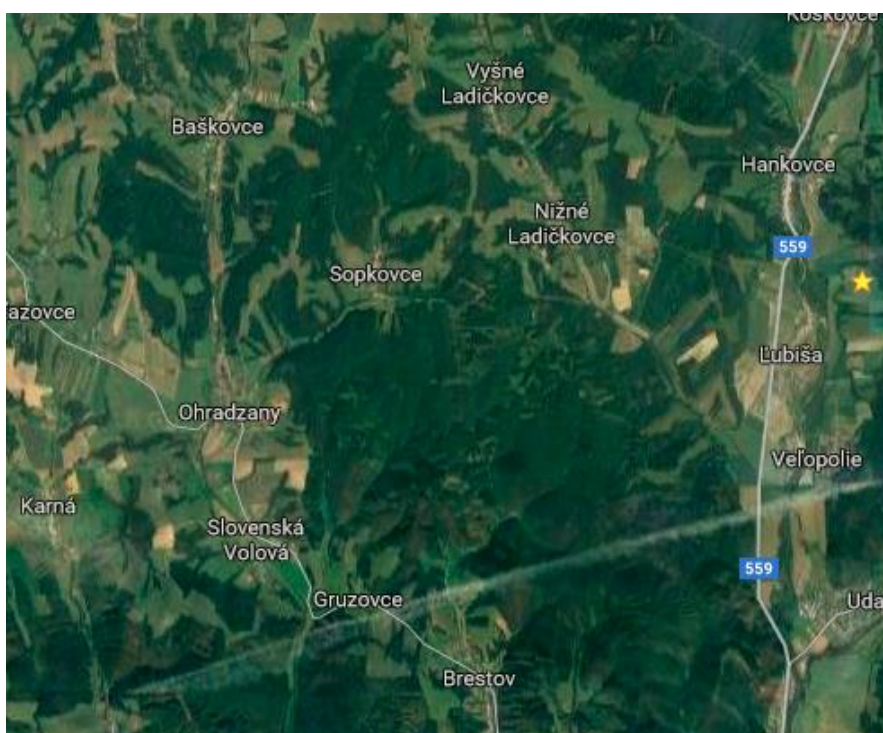

1 Všeobecná charakteristika obce

1.1 Geografická analýza obce

Sopkovce sú obec v Prešovskom samosprávnom kraji na severozápade od okresného mesta Humenné, v južnej časti Nízkych Beskýd v doline Ondavice a v geografickom celku Ondavská vrchovina. Samotná obec leží v doline sútoku viacerých miestnych tokov. Dolina toku, sústreďujúca okolité závery dolín, sa tiahne smerom na juh a za samotnou obcou sa stáča na západ, dolina je obkolesená stredne členitou vrchovinou.

Sopkovce susedia s obcami Baškovce, Brestov, Gruzovce, Nižné Ladičkovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Vyšné Ladičkovce. Okresné mesto Humenné je vzdialené 15 km. Obec má rozlohu 724 ha.

Zdroj: Google maps

Obec je situovaná v regióne Horného Zemplína a mikroregiónu Ondávka a patrí do Hornozemplínskej národopisnej oblasti. Je súčasťou regionálneho združenia Ondávka a Miestnej akčnej skupiny TRI DOLINY.

Symboly obce

Podľa zákona o obecnom zriadení obec má právo na vlastné symboly a obec je povinná ich používať pri výkone samosprávy. Symboly obce Sopkovce sú erb a vlajka obce.

Erba a vlajka

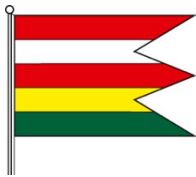

Blazón erbu

na červenom štíte po zelenej pažiti bežiaci strieborný býček v zlatej zbroji.

Komentár: Motív pútnika, ktorý palicou akoby skúšal hĺbku vody, vychádza z pečate obce z druhej polovice 18. stor.

Zdroj: Heraldický register Slovenskej republiky

Obecná vlajka má podobu piatich pozdĺžnych pruhov červeného, bieleho, červeného, žltého a zeleného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Zdroj: www.buyflags.eu

1.1.1 Geomorfologické členenie, geologické pomery:

Kataster obce Sopkovce sa rozprestiera v oblasti Nízke Beskydy, v geografickom celku Ondavská vrchovina. Samotná obec leží v doline sútoku viacerých miestnych tokov. Dolina toku, sústreďujúca okolité závery dolín, sa tiahne smerom na juh a za samotnou obcou sa stáča na západ, dolina je obkolesená stredne členitou vrchovinou.

Územie katastra Sopkovce má nepravidelný pretiahnutý tvar v smere s - J o rozlohe 724,31 ha s maximálnou šírkou 2,3 km a dĺžkou 4 km. Mierne členitý povrch odlesneného chotára tvoria vrstvy treťohorného flyšu, na svahoch svahové hliny. V súradnicovom systéme obec leží na rovnobežke 49°00'50" severnej zemepisnej šírky a poludníkom 21°52'12" východnej zemepisnej dĺžky. Absolútny výškový rozdiel je 147 m. Najnižšie položené miesto má hodnotu 198 m n. m. a nachádza sa v južnej časti katastra na toku. Najvyššie položené miesto má hod-

notu 345 m n. m. a nachádza sa na juhu územia, je ním vrch Veľký laz. Obec je koncovou obcou v doline, so strediskovou obcou Ohradzany ju spája cesta 3. triedy vo vzdialenosti 3 km.

Zdroj: Google maps

1.1.2 Klimatické pomery

Obec leží na rozhraní medzi teplou a mierne teplou klimatickou oblasťou, ktoré sú však charakterizované ako oblasti s chladnou až studenou zimou v pahorkatinnej oblasti. Počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje medzi 60 až 80, počet letných dní medzi 30 až 50. Zimné priemerné teploty dosahujú -2 až -5 °C a letné teploty 16 až 18 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je 650-800 mm, prevládajú tu severné a južné vetry. Zrážky sú hlavne v júni a v júli.

1.1.3 Hydrologické pomery

Intravilánom obce preteká potok Sopkovčik s bezmennými prítokmi a južným okrajom obce potok Záhumienka. Potok Sopkovčik v časti intravilánu má upravené koryto do lichobežníkového tvaru so spevnením dna a brehov vegetačnými tvárniciami. Potok Záhumienka a zostávajúca časť Sopkovčika a ich prítoky majú korytá v prirodzenom stave. Vodné toky majú korytá zahĺbené do terénu s prirodzeným brehovým porastom. Na ľavostrannom prítoku Sopkovčika pod kostolom je vybudovaná požiarna nádrž vzniknutá prehradením koryta potoka.

k zaplavovaniu obytnej časti a pozemkov dochádza pri väčších prietokoch nad sútokom Záhumienky a Sopkovčička na juhu obce.

1.1.4 Pôdne pomery

Územie tvoria kambizeme modálne, menej pseudoglejové, s lokálnym výskytom pararendzín, fluvizeme a pseudogleje. Severnú a juhovýchodnú časť územia tvoria kambizeme, kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové; zo zvetralín pieskovcovo-ílovcových hornín (flyš). Stredné polohy tiahnuce sa na západ tvoria kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín rôznych hornín.

1.1.5 Flóra

Lesy v katastrálnom území obce Sopkovce tvoria rozsiahly ucelený komplex v celej južnej časti katastrálneho územia a v severnej časti obce. v obci je evidovaných cca 440 ha lesa, čo tvorí až 61 % z celkovej plochy katastrálneho územia. Lesné porasty sú prevažne štandardného zmiešaného charakteru s prevahou listnatých spoločenstiev, zastúpených najmä bukom a dubom. Miestami sa vyskytujú ihličnaté porasty s borovicou a jedľou. Podľa lesného hospodárskeho plánu je väčšina lesov hospodárskych. Lesy ochranné a osobitného určenia sa nachádzajú na strmých svahoch, kde plnia protizosuvnú a prítieróznu funkciu. Lesné spoločenstvá predstavujú biotopy európskeho alebo národného významu a zoznam lesných biotopov, nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Sopkovce, je uvedený nižšie.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia predstavuje významný krajinný prvok v rámci súčasnej krajiny štruktúry. V extraviláne katastrálneho územia obce Sopkovce sa táto vegetácia veľmi významne uplatňuje najmä ako zeleň na poľnohospodárskej pôde – medze na lúkach, porasty erózných rýh, náletové dreviny na neobhospodarovaných pasienkoch a lúkach, kde táto vegetácia tvorí prechod medzi lesom a trávnatými porastami. Nálety na exponovaných svahoch v okolí erózných rýh, pôvodne slúžiacich na pasienkové hospodárenie taktiež podliehajú sukcesii s pestrým druhovým zložením. Výrazne sa tiež uplatňuje zeleň brehových porastov v extraviláne a rovnako i v intraviláne obce tvorená vrbami, topolmi a jelšami.

Lúčne spoločenstvá

V katastrálnom území obce Sopkovce lúčne spoločenstvá / trvalé trávne porasty zaberajú významnú výmeru z celkovej výmery obce a to 184 ha, čo predstavuje jednu štvrtinu výmery územia. Lúky a pasienky sú sústredené najmä v centrálnej a severnej časti obce a sú rozčleňované nelesnou drevitou vegetáciou. V krajinnej štruktúre majú významné postavenie kosné lúky a pasienky práve s podielom nelesnej drevinovej vegetácie. Väčšina v súčasnosti kosených trávnych porastov vznikla zatrávením menej produkčnej ornej pôdy, čo je pozitívne z hľadiska druhovej biodiverzity. V súčasnosti nie sú ešte lúčne biotopy komplexne v tomto katastrálnom území zmapované. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky disponuje informáciou o výskyte len biotopu národného významu – mezofilné pasienky a spásané lúky.

Biotopy európskeho a národného významu

V katastrálnom území obce sa nachádzajú nasledovné biotopy, ktoré sú spravidla začlenené doprvkov kostry ekologickej stability.

Biotopy národného významu

Mezofilné pasienky a spásané lúky (Lk3)

- biotop tvoria svieže krátkosteblové intenzívne spásané pasienky na hlbších, vodou a živinami dobre zásobených pôdach (prevládajú rastlinné spoločenstvá patriace do zväzu *Cynosurion cristati*, podzväz *Polygalo-Cynosurenion* a vo väčšej miere spoločenstvá patriace do podzväzu *Lolio-Cynosurenion*). Rozšírené sú od nížin po stredný horský stupeň na rovinatých až mierene sklonených miestach v alúviách tokov.

Biotopy európskeho významu

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy(Ls5.1, 9130 – kód NATURA 2000)

–porasty spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny. Vyskytujú sa na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami. Biotop je relatívne málo ohrozený. Typické druhové zloženie: buk lesný, cyklámen fatranský, fialka lesná, javor horský, jedľa biela, lykovec jedovatý.

1.1.6 Fauna

Podľa živočíšnej regionalizácie Slovenska (Čepelák, 1980) sa územie nachádza v oblasti Západné Karpaty, vonkajšom obvode a podtatranskom okrsku. Na základe členenia Slovenska na živočíšne regióny riešené územie patrí do provincie Karpaty, oblasti Východné Karpaty, do nízkobeskydského okrsku. V katastri obce podľa stanovištného habitátu sa vo faune vyčleňujú druhy lesov, druhy kultúrnej stepi, druhy prechodovej zóny medzi lesom a kultúrnou stepou a druhy viažuce sa spôsobom života na sídlo, alebo aj na sídlo.

Vyskytuje sa tu zajac poľný bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácných a chránených druhov tu žijú aj veľké šelmy ako rys ostrovid, vlk dravý, mačka divá, medveď hnedý a mnoho ďalších druhov ako zubor hôrny, výr skalný, sova dlhochvostá, orol krikľavý, kuna lesná a skalná, haja červená, vydra riečna, jazvec lesný, krkavec čierny, korytnačka močiarna, z vodného vtáctva: hus divá, kačica divá, bocian biely, bocian čierny, rybár bahenný, sliepočka zelenooká, čajka smejivá, volavka popolavá. Okrem stavovcov a vtákov sa tu vyskytujú mnohé druhy bezstavovcov.

Výskyt chránených druhov fauny a flóry je pravdepodobný na viacerých lokalitách. Lokality významné z hľadiska biodiverzity sú zaradené i medzi prvky kostry územného systému ekologickej stability.

1.2 Historický vývoj obce

Prvá písomná zmienka v roku 1567.

Obec je doložená z roku 1567 ako Zopkoc, neskôr ako Sopkowcze (1773); po maďarsky Szopkóc. Obec patrila v roku 1567 panstvu Humenné, keď mala 2 porty, v roku 1715 mala zo 17 domácností 9 obývaných. v 18. storočí bola zemepánom rodina Dernáthovcov. v roku 1787 mala obec 31 domov a 251 obyvateľov, v roku 1828 mala 38 domov a 233 obyvateľov. v 19. storočí tu mali majetky Andrásyovci. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, pracovali v lesoch a pálili uhlie. v druhej polovici 19. storočia sa mnohí vysťahovali v roku 1912 si obyvatelia odkúpili od grófa Andrásyho pozemky, na ktorých začali hospodáriť. Za I. ČSR sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom. v roku 1965 bola obec pripojená k Ohradzanom.

V minulosti sa v katastri obce ťažil nevyhradený nerast - piesok.

Kultúrne dedičstvo

V obci Sopkovce je historická kamenná studňa s vodou vyhovujúcou na pitné účely.

1.3 Sociálno-demografická analýza

Podľa údajov Štatistického úradu SR historický vývoj počtu obyvateľov obce Sopkovce od druhej polovice 20. storočia systematicky klesal a najvyšší úbytok zaznamenal v roku 1991, kedy počet obyvateľov poklesol o 34 osôb.

r.1970 - 198 obyvateľov

r.1980 - 181 obyvateľov, úbytok 17

r.1991-147 obyvateľov, úbytok 34 osôb

r.2001-129 obyvateľov, úbytok 18 osôb

r.2011-118 obyvateľov, úbytok 11 osôb

r.2013-110 obyvateľov, úbytok 8 osôb

Demografický vývoj obce Sopkovce za predchádzajúcich 10 rokov zaznamenáva klesajúci trend, čo pri celkovo nízkom počte obyvateľov je nepriaznivé z hľadiska udržateľnosti obce. Počet obyvateľov klesol od roku 2006 zo 123 na 106 obyvateľov čo predstavuje úbytok 17 obyvateľov. Ukazovateľ vývoja zastúpenia mužov a žien zaznamenáva trend rýchlejšie klesajúceho počtu žien. Kým počet mužov klesol od roku 2006 o 6 osôb, u žien to bolo 11 osôb. Pôrodnosť sa pohybuje medzi hodnotami od 0-2 detí za rok, pričom za posledných desať rokov a v rokoch sa dve deti narodili iba dvakrát a to v rokoch 2010 a 2014(tab.č.4).

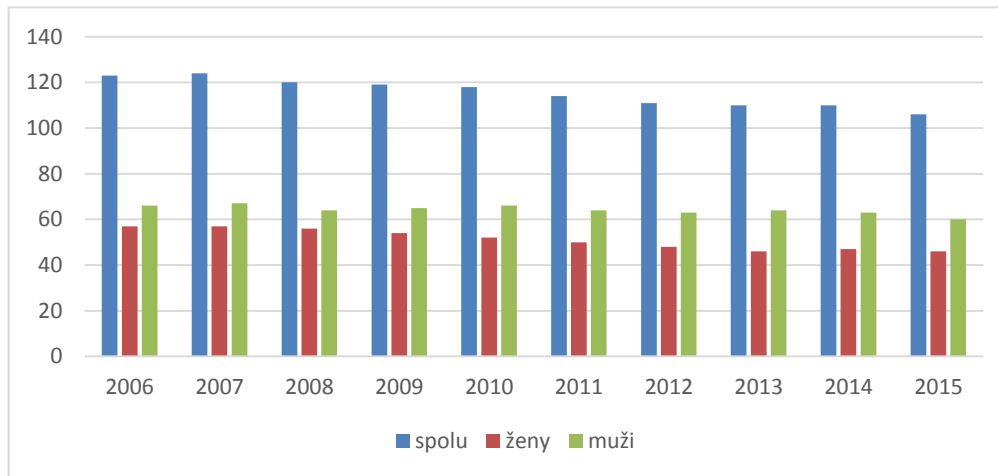
Tabuľka 1 Demografický vývoj v obci 2006 - 2015

roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
spolu	123	124	120	119	118	114	111	110	110	106
ženy	57	57	56	54	52	50	48	46	47	46
muži	66	67	64	65	66	64	63	64	63	60

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia od roku 2006

Podľa údajov SOBD od roku 2011 zastúpenie žien a mužov vykazuje istú zhodu s celoslovenskými štatistikami.

Dáta z roku 2011 uvedené v tabuľke č.2 poukazujú na početnejšie zastúpenie mužov v takmer všetkých vekových kategóriách až na poproduktívny vek od 75.roku, kedy zastúpenie žien je v prevahe. Najpočetnejšou kategóriou sú obyvatelia vo veku od 20-24 rokov (17 osôb) a potom od 45-49 rokov (12 osôb). Vo kategórii produktívneho veku je najmenej ľudí vo veku od 35-39 rokov.

Tabuľka 2 Vekové rozloženie obyvateľstva z hľadiska pohlavia

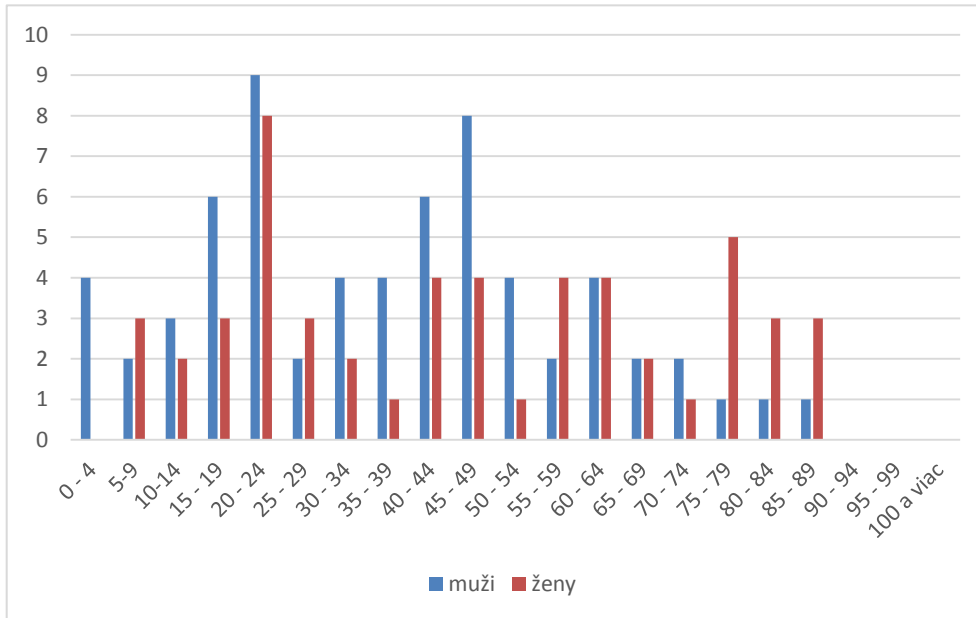
kategórie	muži	ženy	spolu	rozdiel
0 - 4	4	0	4	4
5 - 9	2	3	5	-1
10 - 14	3	2	5	1
15 - 19	6	3	9	3
20 - 24	9	8	17	1
25 - 29	2	3	5	-1
30 - 34	4	2	6	2
35 - 39	4	1	5	3
40 - 44	6	4	10	2
45 - 49	8	4	12	4
50 - 54	4	1	5	3
55 - 59	2	4	6	-2
60 - 64	4	4	8	0
65 - 69	2	2	4	0
70 - 74	2	1	3	1
75 - 79	1	5	6	-4
80 - 84	1	3	4	-2
85 - 89	1	3	4	-2
90 - 94	0	0	0	0
95 - 99	0	0	0	0

100 a viac	0	0	0	0
nezistené	0	0	0	0
spolu	65	53	118	12

Zdroj: SODB 2011

Graf 2 Zastúpenie obyvateľov podľa veku a pohlavia v roku 2011

Údaje ŠÚ SR poukazujú na starnutie populácie v obci. Počet narodených detí v obci kolíše medzi 0-2deti/rok a počet ľudí v poproduktívnom veku je len o 5% vyšší ako ľudí v predproduktívnom veku. Sumárny prehľad získaných štatistických dát v roku 2015 poukazuje na nepomer v počte žien v porovnaní s počtom mužov v produktívnom veku 41% žien: 59% mužov.

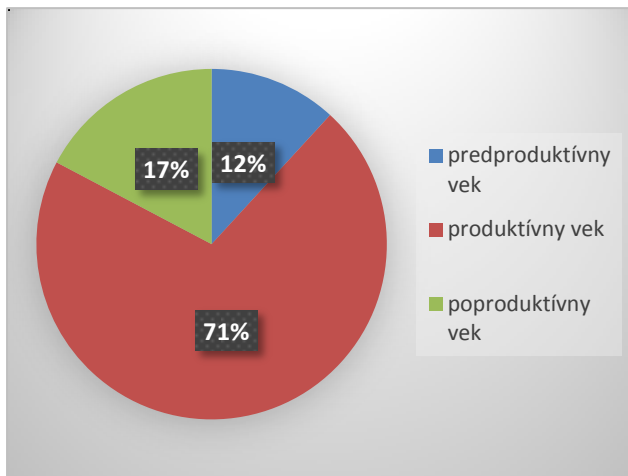
Tabuľka 3 Zastúpenie obyvateľstva podľa produktivnosti

Predproduktívny vek	Produktívny vek			Poproduktívny vek
	spolu	muži	ženy	
13	78	46	32	19

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3 Obyvatelia podľa produktivity

Korelácia medzi počtom narodených a zomretých obyvateľov obce má väčšinou záporné hodnoty v prirodzenom prírastku obyvateľstva. Rovnako celkový prírastok obyvateľstva za posledné desaťročie dosahuje nulové alebo záporné hodnoty z toho najnižší záporný prírastok obec zaznamenala v roku 2011(-6 obyvateľov).

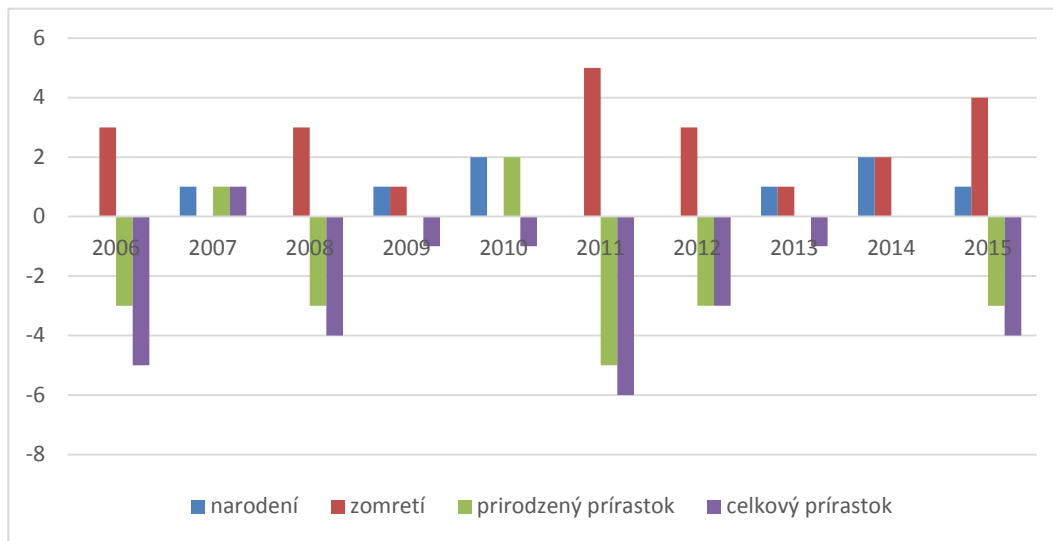
Tabuľka 4 Bilancia prirodzeného a celkového prírastku obyvateľov

Rok	Narodení	Zomretí	Prirodzený prírastok obyvateľstva	Celkový prírastok obyvateľstva
2006	0	3	-3	-5
2007	1	0	1	1
2008	0	3	-3	-4
2009	1	1	0	-1
2010	2	0	2	-1
2011	0	5	-5	-6
2012	0	3	-3	-3
2013	1	1	0	-1
2014	2	2	0	0
2015	1	4	-3	-4

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 4 Vývoj prirodzeného a celkového prírastku

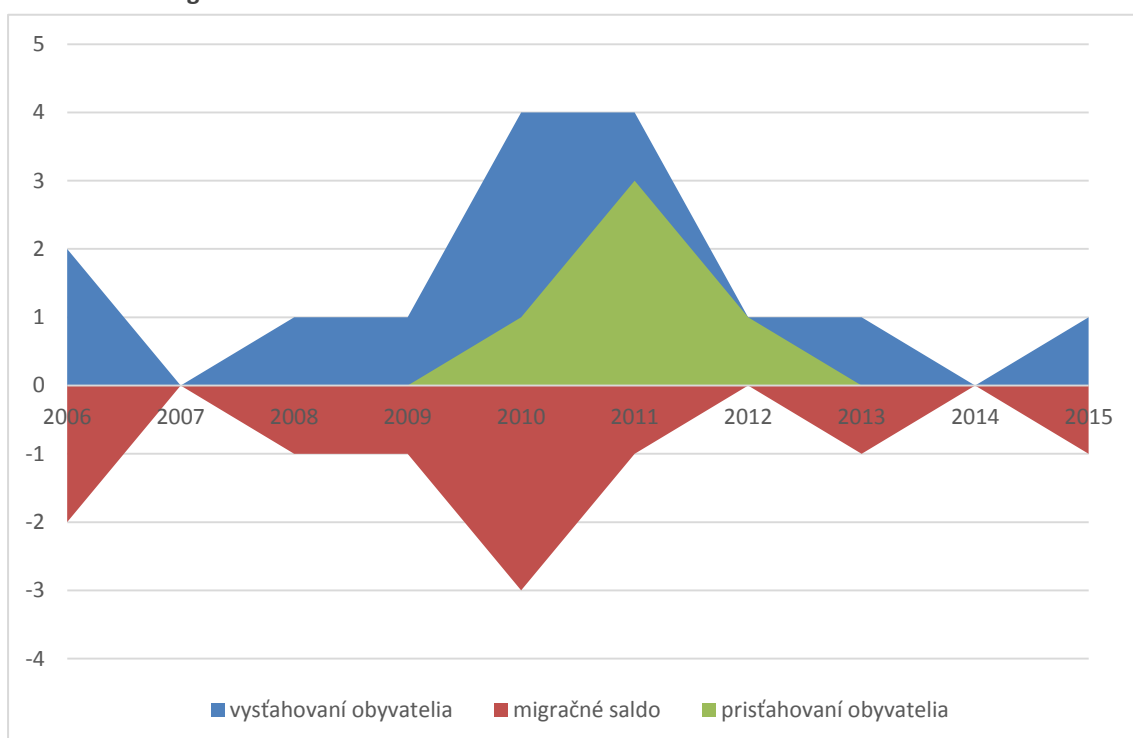
K nepriaznivému demografickému vývoju obce Sopkovce prispieva aj migračné saldo, ktoré preukazuje väčšinou záporné hodnoty, pričom najvyššiu dosiaholo v roku 2010 (-3).

Tabuľka 5 Migračné saldo

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
vystáhaní	2	0	1	1	4	4	1	1	0	1
migračné saldo	-2	0	-1	-1	-3	-1	0	-1	0	-1
pristáhaní	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 5 Migračné saldo

Domový a bytový fond

Výstavba v obci je charakteristická prevahou povojnovej zástavby so zastúpením základnej občianskej vybavenosti. Veková štruktúra rodinných domov je uspokojujúca, nakoľko väčšina rodinných domov bola postavená v rokoch 1946 až 1970. Je predpoklad, že so zlepšením životnej úrovne obyvateľstva dôjde aj k rozšíreniu potreby individuálnej bytovej výstavby a zvráteniu negatívneho trendu demografického vývoja.

Podľa výsledkov SODB v roku 2011 obývalo obec 114 obyvateľov s trvalým pobytom v 30 bytoch, čo predstavuje v priemere 4 obyvateľov na jeden byt. V nižšie uvedenej tabuľke je uvedený prehľad počtu hospodáriacich domácností a obývaných bytov v obci pri sčítaní obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Hospodáriace domácnosti	30
Obývané byty spolu	30
Obývané byty v rodinných domoch	30
Obývané domy	30

Hospodáriacu domácnosť tvoria osoby, ktoré spoločne bývajú v jednom byte a spoločne hradia prevažnú časť hlavných výdavkov domácnosti (výdavky za používanie bytu, stravu, údržbu bytu alebo domu, výdavky na kúrenie, elektrinu, plyn a iné). Výška spoločného krytia nákladov na domácnosť nerozhoduje.

Obývané byty spolu- byt je obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím určený na trvalé bývanie. Byt má mať východ na spoločnú chodbu, schodisko, ulicu, dvor alebo do iných priestorov. Za byty na účely sčítania sa považovali aj obytné miestnosti v slobodárňach, penziónoch, domoch hotelového typu, domoch opatrovateľskej starostlivosti a pod., ak plnili funkciu trvalého ubytovania na základe výmeru vydaného obecným/mestským/miestnym úradom alebo ním poverenou bytovou správou a boli zameniteľné za inú bytovú jednotku. Za obývaný sa považoval taký byt, v ktorom sa zdržiaval aspoň jeden používateľ väčšiu časť roka, ale aj byt, ktorého používateľ bol dočasne neprítomný.

Obývané byty v rodinných domoch- rodinný dom je budova určená na bývanie; môže mať najviac tri samostatné byty, najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia. Má väčšiu časť roka aspoň jedného používateľa, ale aj byty v rodinných domoch, ktorých používateľ bol dočasne neprítomný.

Obývané domy -Dom bol obývaný, ak sa v ňom nachádzal aspoň jeden obývaný byt alebo v ňom bolo umiestnené zariadenie na hromadné ubytovanie osôb aspoň s jednou bývajúcou osobou.

Národnosť a vierovyznanie:

Podľa údajov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 (SODB) je 98,31 % obyvateľov obce Sopkovce slovenskej národnosti, jeden občan je rusínskej a jeden českej národnosti. Údaje o vierovyznaní poukazujú na skutočnosť, že 57,63% obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej a 40,68% ku gréckokatolíckej cirkvi. 1,69 % obyvateľov je bez vyznania.

Vzdelanie a zručnosti

Vzdelanostná úroveň obyvateľov obce znázornená v tabuľke č.6 s grafom odzrkadľuje jej vidiecky charakter a nedostatočnú úroveň vzdelanosti obyvateľov. Zastúpenie obyvateľov bez vzdelania 11,86 % a základné vzdelanie má 18,64 %. Najviac obyvateľov 27,12 % má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity. Učňovské vzdelanie bez maturity má 14,41% obyvateľov obce. Priaznivejšie zastúpenie má úplné stredné odborné s maturitou 16,95 %. Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa má jeden obyvateľ a v rovnakom počte je zastúpené vysokoškolské vzdelanie II.stupňa.

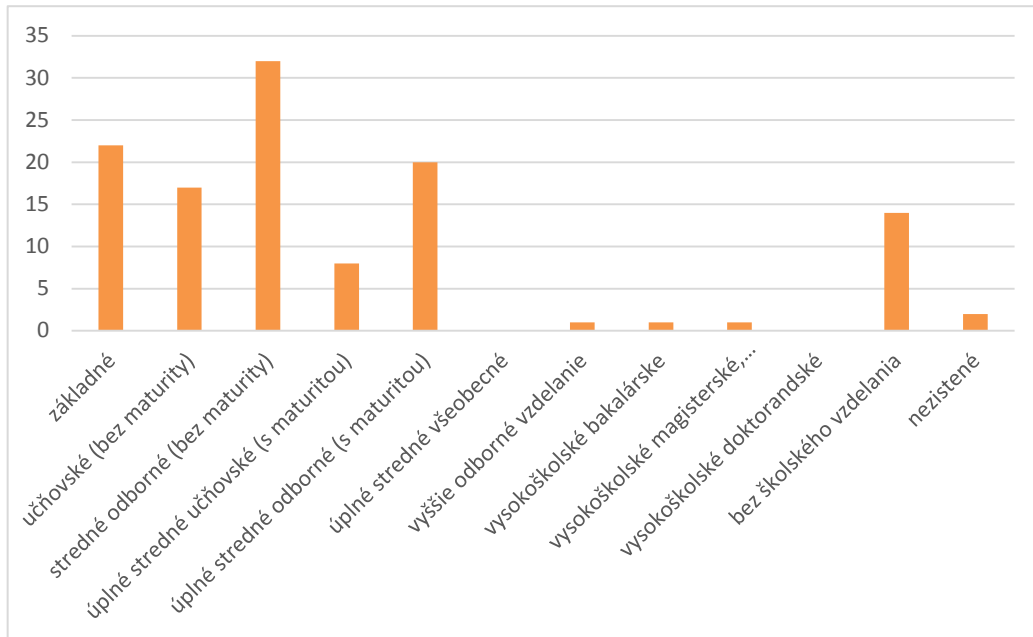
Tabuľka 6 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet osôb	Percentuálny podiel
1.)	základné	22	18.64
2.)	učňovské (bez maturity)	17	14.41
3.)	stredné odborné (bez maturity)	32	27.12
4.)	úplné stredné učňovské (s maturitou)	8	6.78
5.)	úplné stredné odborné (s maturitou)	20	16.95
6.)	úplné stredné všeobecné	0	0
7.)	vyššie odborné vzdelanie	1	0.85
8.)	vysokoškolské bakalárske	1	0.85
9.)	vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	1	0.85
10.)	vysokoškolské doktorandské	0	0
11.)	bez školského vzdelania	14	11.86
12.)	nezistené	2	1.69

Zdroj: SODB 2011

Graf 6 Obyvatelia podľa vzdelania

Podľa údajov v tabuľke č. 7 najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce z hľadiska pohlavia poukazuje, že zastúpenie pohlaví je v rovnováhe v prípade učňovského vzdelania bez maturity a s maturitou. Vyšší počet mužov 78% je v prípade stredného odborného vzdelania bez maturity a v prípade občanov bez vzdelania. V prípade úplného stredného vzdelania s maturitou majú väčšie zastúpenie ženy a to v 60 % podiele. U absolventov vysokoškolského štúdia je pomer pohlaví vyrovnaný. Preferovanými študijnými odbormi sú spoločenské vedy.

Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Sopkovce			
Základné	8	14	22
Učňovské (bez maturity)	8	9	17
Stredné odborné (bez maturity)	25	7	32
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	4	4	8
Úplné stredné odborné (s maturitou)	8	12	20
Vyššie odborné vzdelanie	1	0	1
Vysokoškolské bakalárske	1	0	1
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	0	1	1
Vysokoškolské spolu	1	1	2
Študijný odbor	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)		2

Bez školského vzdelania	9	5	14
Nezistené	1	1	2
Úhrn	65	53	118

Zdroj: SODB 2011

Počítačová gramotnosť:

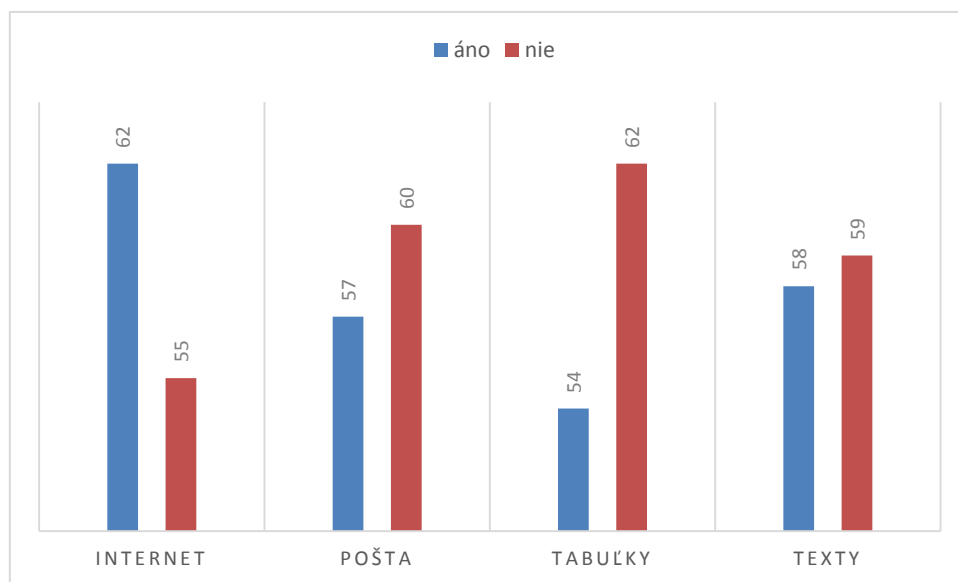
Zo 118 obyvateľov obce Sopkovce menej ako polovica obyvateľov disponuje zručnosťami v práci s počítačom. Približne 52 % ľudí vie používať internet a 48 % využíva Microsoft Outlook (elektronickú poštu). Microsoft Excel (práca s tabuľkami) ovláda zaokrúhlene 45 % osôb a Microsoft Word s textovými súbormi pracuje 49 % obyvateľov.

Tabuľka 8 Počítačové zručnosti obyvateľov

aktivita	áno	nie	nezistené
internet	62 (52%)	55	1
pošta	57 (48%)	60	1
tabuľky	54 (45%)	62	2
texty	58 (49%)	59	1

Zdroj: SODB 2011

Graf 7 Počítačové zručnosti obyvateľov

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo:

Nižšie uvedený tabuľkový prehľad poukazuje na celkové rozloženie obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity. Podľa posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011

z celkového počtu 118 osôb žije v obci Sopkovce 48 ekonomicky aktívnych osôb, teda ľudí schopných vykonávať prácu. z tohto počtu je pracujúcich iba 39 osôb v produktívnom veku a 1 človek v poproduktívnom veku. Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo bez príjmu predstavuje 38 dôchodcov a 26 osôb závislých (deti do 16 rokov a študentov stredných a vysokých škôl) a 2 osoby na rodičovskej dovolenke.

Priemerná nezamestnanosť v okrese Humenné je 13,77%, počet nezamestnaných v obci Sopkovce sa pohybuje v priemere okolo 7 osôb.

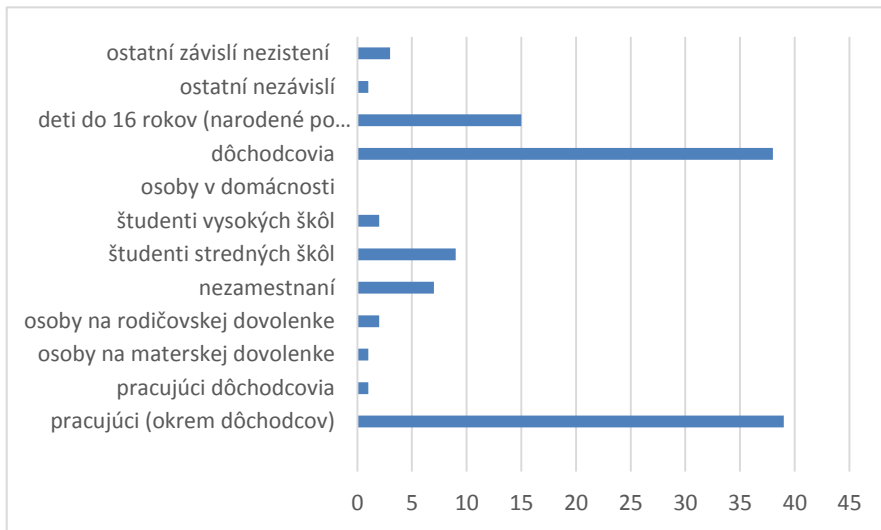
Tabuľka 9 Obyvatelia podľa ekonomickej aktivity

kategória	Počet osôb	%
ekonomicky aktívni spolu	48	40,68
pracujúci (okrem dôchodcov)	39	-
osoby na materskej dovolenke	1	-
pracujúci dôchodcovia	1	-
nezamestnaní	7	-
osoby v domácnosti	0	-
ekonomicky neaktívni spolu	41	34,75
osoby na rodičovskej dovolenke	2	-
Nepracujúci dôchodcovia	38	-
Ostatní nezávislí	1	-
Osoby závislé spolu	26	22,03
deti do 16 rokov (narodené po 20.05.1995)	15	-
študenti stredných škôl	9	-
študenti vysokých škôl	2	-
Ostatní závislí nezistení	3	2,54
trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	118	100

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 8 Obyvatelia podľa ekonomickej aktivity

Tabuľka 10 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti:

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Sopkovce				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	1	0	1	0
Lesníctvo a ťažba dreva	2	0	2	2
Výroba potravín	0	1	1	1
Výroba textilu	0	2	2	1
Výroba odevov	0	2	2	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	1	1	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	5	3	8	7
Výroba elektrických zariadení	1	0	1	0
Výroba strojov a zariadení i. n.	1	0	1	1
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	0	1	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0	1	1
Špecializované stavebné práce	5	0	5	4
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	0	1	1	1
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	1	3	4	3
Pozemná doprava a doprava potrubím	3	0	3	3
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	1	2	2
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	1	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	1	0	1	1

Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	0	2	2
Vzdelávanie	0	1	1	1
Zdravotníctvo	1	1	2	2
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	1
Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	0	1	1	1
Spolu	27	21	48	40

Zdroj: ŠÚSR

Z celkového počtu 48 ekonomicky aktívnych obyvateľov ženy tvoria 44 %, do zamestnania dochádza 83% obyvateľov, pričom najviac ich pôsobí v sekundárnom sektore a v odvetví výroby kovových konštrukcií a stavebníctve.

Tabuľka 11 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa práce v jednotlivých sektoroch:

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo spolu	48
Odchádzajúce za prácou	40
Pracujúce v primárnom sektore	3
Pracujúce v sekundárnom sektore	24
Pracujúce v terciárnom sektore	21

Zložité sociálno-ekonomické podmienky v regióne, málo príležitostí a pomerne vysoká miera nezamestnanosti nútia veľmi často najmä mladých, perspektívnych a pracovitých obyvateľov opúšťať región a odísť za živobytím do iných kútov sveta ako za čias najväčších hospodárskych kríz v minulosti.

Úroveň nezamestnanosti v obci

Priemerná nezamestnanosť v okrese Humenné je 13,77% a v obci Sopkovce momentálne žije šesť obyvateľov vedených v evidencii uchádzačov o zamestnanie na UPSVaR a jeden obyvateľ je poberateľom aktivačného príspevku a vykonáva menšie obecné služby.

Zhrnutie:

- Trend demografického vývoja, pôrodnosť, prirodzený prírastok a celkový prírastok obyvateľov obce dlhodobo klesá
- V produktívnom veku je najviac zastúpená kategória ľudí medzi 20-24. rokom a 45-49. rokom veku

- Počet ľudí v dôchodkovom veku rastie
- Migračné saldo má za posledných desať rokov nulové alebo záporné hodnoty, čo poukazuje na tendenciu vyľudňovania obce
- Nízka úroveň vzdelanosti a nedostatočná úroveň počítačových zručností
- Vysoká nezamestnanosť
- Počet ekonomicky neaktívnych obyvateľov bez príjmu predstavuje 38 dôchodcov a 26 závislých osôb
- 2011 z celkového počtu 118 osôb žije v obci 48 ekonomicky aktívnych osôb, teda ľudí schopných vykonávať prácu. z tohto počtu je pracujúcich iba 39 osôb zamestnaných v produktívnom veku. Najviac obyvateľov pracuje v sekundárnom sektore

1.4 Analýza hospodárskeho rozvoja

Obec Sopkovce zabezpečuje financovanie svojich potrieb najmä z dotácií štátneho rozpočtu a vlastných príjmov, pričom základný príjem tvoria podielové dane. Vzhľadom na počet obyvateľov sú podielové dane nízke a umožňujú financovanie prác len bežnej údržby v obci. Svoje finančné záväzky si obec pravidelne plní.

Hlavné riziká a neistoty, ktoré ovplyvňujú vývoj budúcich príjmov a tým aj rozvoj a fungovanie obce ako samosprávneho celku, sú príjmy z podielov na daniach v správe štátu a príjmy z výnosov miestnych daní a poplatkov.

Tabuľka 12 Hospodárenie obce (v Eur) od roku 2012 s výhľadom do 2017

Vybrané ukazovatele	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bežné príjmy	50.305,87	36.053,40	38.742,66	26480	29087	29513
Bežné výdavky	62.340,61	36.408,65	38,584,20	25980	29087	29513
Kapitálové príjmy	0	54	4000	0	0	0
Kapitálové výdavky	0	400	2869,98	0	0	0
Finančné operácie príjmové	18.563,00	0	0	0	0	0
Finančné operácie výdavkové	0	0	0	0	0	0

Zdroj: www.finstat.sk

Na základe analýzy investičných zámerov obce sa predpokladá rast dlhodobého majetku, ktorý je však podmienený získaním finančných zdrojov zo štátnych dotácií a európskych fondov.

v nižšie uvedenej tabuľke je uvedený prehľad nadobúdacej hodnoty majetku obce Sopkovce (strana aktív) a celkovej účtovnej hodnoty majetku k 31.decembru 2012-2015.

Tabuľka 13 Výsledok hospodárenia 2015

Vybrané ukazovatele	2012	2013	2014	2015
Aktíva	104113,84	112840,59	116 489,47	115196,70
Pasíva	101889,21	112840,59	116 489,47	115196,70

Zdroj: Finstat.sk

Hnuteľný a nehnuteľný majetok obce zahŕňa obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku, vodný tok pretekajúci cez obec, stavebný pozemok v intraviláne obce a cenné papiere VVaK.

Sopkovce sú malou obcou, ale samospráva sa v súčinnosti s obyvateľmi a aktivačnými pracovníkmi snaží v rámci svojich skromných možností o jej udržateľnosť a rozvoj. Dôkazom sú aj realizované investičné projekty ako rekonštrukcia domu smútku a obecného úradu, projekt s názvom *“Druhý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011“* podporený úradom vlády SR a projekt v spolupráci s MVO *Ľudia a voda „Ozdravenie klímy vo vysušených oblastiach Slovenska pomocou hydro-klimatickej obnovy (LIFE +)“*, do ktorého bola zapojená väčšina okolitých obcí.

Na základe analýzy investičných zámerov obce sa predpokladá istý rast dlhodobého majetku, ktorý je však podmienený získaním finančných zdrojov zo štátnych dotácií a európskych fondov.

Prioritným záujmom obce v ďalšom programovacom období z hľadiska investičných projektov sú rekonštrukcia miestnych komunikácií, regulácia potoka, výmena okien obecného úradu, oprava fasády kultúrneho domu, vydláždenie dvora obecného úradu.

V dlhodobom horizonte obec plánuje vybudovať v oblasti vodného toku oddychovú zónu s rybníčkom a chatkami .

Popis ekonomických zdrojov

Vývoj podnikateľského sektoru od roku 2005 do 2015 naznačuje vcelku priaznivý vývoj podnikania fyzických osôb a SZČO, so striedavým poklesom a opätovným nárastom podnikateľov. Prekvapujúcim zostáva úplná absencia podnikania samostatne hospodáriacich roľníkov napriek optimálnym podmienkam pre tento typ podnikania na území obce. Trend podnikania právnických osôb zostáva stabilizovaný, aj keď v roku 2015 sa ich zastúpenie zvýšilo na 3 subjekty.

Tabuľka 14 Vývoj počtu podnikateľských subjektov v obci Sopkovce

roky	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fyzické osoby	3	2	4	6	6	5	3	3	7	7	6
Živnostníci	3	2	4	6	6	5	3	3	7	7	6
SHR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Právnické osoby	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3

Zdroj: ŠÚ SR

Podnikateľské subjekty v obci:

Z údajov Živnostenského a obchodného registra a aktuálneho overenia obecným úradom je zrejмый stav zastúpenia podnikania v obci Sopkovce nasledovný:

Jozef Bučko (predmet podnikania - služby v lesníctve), Jozef Sim (predmet podnikania - služby v lesníctve), Súkromná lesná spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Sopkovce, Tomáš Hudák (predmet podnikania - obkladanie), Miroslav Dzubaj (predmet podnikania - služby v lesníctve), Urbárska a pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Sopkovce

V obci neprevádzkuje činnosť žiaden (registrovaný/neregistrovaný) samostatne hospodáriaci roľník.

Väčšina SZČO pozastavila alebo ukončila svoju činnosť z dôvodu nepriaznivého podnikateľského prostredia v regióne.

Zhrnutie

- Podnikateľské prostredie je priaznivejšie naklonené zastúpeniu pre SZČO, ktoré zaznamenávajú istý progres. Zastúpenie právnických osôb má ustálené zastúpenie.
- Najčastejším predmetom podnikania sú činnosti v poľnohospodárstve, stavebníctve, obchode a doprave.
- Negatívnym ukazovateľom je úplná absencia samostatne hospodáriacich roľníkov napriek vhodným podmienkam pre poľnohospodársku činnosť.
- Ako prioritný cieľ si obec stanovila rekonštrukciu miestnych komunikácií, reguláciu potoka, výmenu okien obecného úradu opravu fasády kultúrneho domu a vydláždenie dvora obecného úradu.

1.5 Analýza environmentálneho rozvoja

Kataster obce Sopkovce leží v Ohradzianskej kotline medzi Laboreckou a Ondavskou vrchovinou patriacich do oblasti Nízkych Beskýd subprovincie Vnútrotných Východných Karpát, provincie Východné Karpaty, podsústavy Karpát, alpsko-himalajskej sústavy. Miestne lesy sú bohaté na lesné plody. Na území plošne nezasahuje žiaden rekreačný krajinný celok rovnako sa v takto vymedzenom území nenachádza žiadne stredisko či základňa rekreácie a cestovného ruchu. Územím nie sú trasované žiadne turisticky značené chodníky, je vhodné na nenáročnú turistickú a rekreačnú vychádzku, relaxáciu, zber lesných plodov a pod.

Kvalita vody je subjektívne vnímaná ako neuspokojivá, pozitívnejšie je vnímaná kvalita pôdy a vzduchu.

Pôdny fond

Výmera druhov pozemkov: poľnohospodárska pôda – 263,4 ha, lesné pozemky – 440,5 ha, zastavané plochy a nádvorcia – 12,6 ha, ostatné – 3,6 ha. Poľnohospodárska pôda je zaradená do 5.-9. skupiny kvality pôdy.

Na celkovej rozlohe 724 ha predstavuje poľnohospodárska pôda 263 ha a nepoľnohospodárska pôda 461 ha.

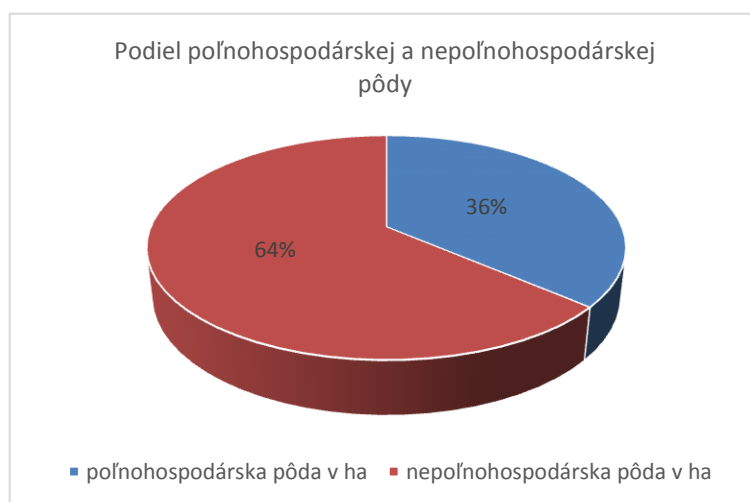

Tabuľka 15 Členenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy

Poľnohospodárska pôda			Spolu	Nepoľnohospodárska pôda				Spolu
Pôda orná	Trvalé kultúry Záhrady	TTP		Lesný pozemok	Vodná plocha	Plocha zastavané nádvorí	Plocha ostatná	
67 ha	12 ha	184 ha	263 ha	440 ha	4 ha	13 ha	4 ha	461 ha

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 9 Členenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy

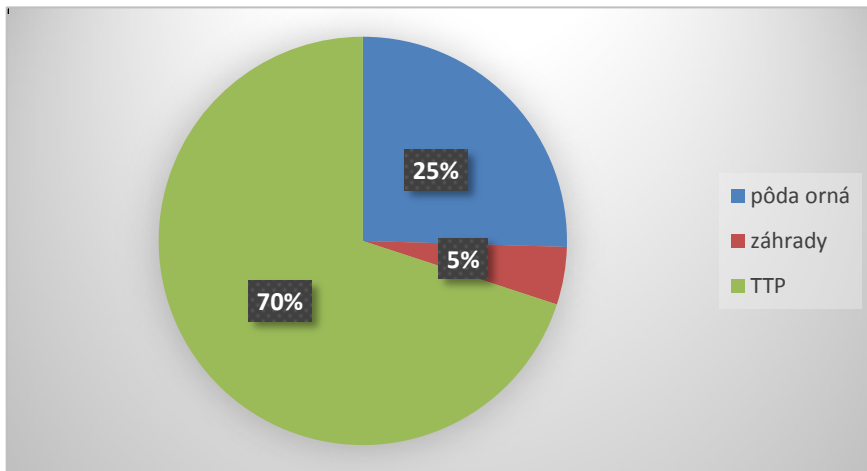
Orná pôda z celkového výmeru poľnohospodárskej pôdy predstavuje 25% (67 ha) plochy, najväčšiu plochu tvoria trvalo trávnaté porasty tvoria podiel 70% (184 ha) a najmenej záhrady 5% (12 ha). Orná pôda o rozlohe cca 220 ha je dlhodobo atakovaná náletom drevín a teda znehodnotená. Časť tejto plochy sa pravidelne kosí, ale seno sa ďalej nevyužije a teda znehodnotí bez akéhokoľvek úžitku. Zostávajúca orná pôda si vyžaduje kvalitnú a hlbokú orbu s vysiatím obilnín alebo kukurice resp. inými plodinami. v opačnom prípade pôda úplne zarastie a znehodnotí sa.

Skúsenosti obyvateľov obce z minulosti potvrdzujú, že územie vytvára optimálne podmienky pre pestovanie zemiakov, obilniny, zeleniny a ovocia. v minulosti sa pasienky využívali na chov hovädzieho dobytku. v súčasnosti sa chová iba hovädzí dobytok.

Poľnohospodárska pôda je obrábaná súkromnou Urbárskou a pasienkovou spoločnosťou a lesy Súkromnou lesnou spoločnosťou.

Graf 10 Poľnohospodárska pôda (ha)

Nepoľnohospodársku pôdu tvoria z najväčšej časti lesné pozemky 95% (440 ha), potom nasleduje zastavaná plocha (13 ha) a minimálnu plochu zaberajú vodná a ostatná plocha.

O lesné pozemky sa stará súkromná lesná spoločnosť - pestebná činnosť, ktorej hlavnými činnosťami je úprava lesných ciest, priepustov, skládok dreva - odvozných miest, ťažba palivového dreva pre podielnikov, odpredaj guľatiny.

Graf 11 Nepoľnohospodárska pôda (ha)

Zhrnutie:

- Všeobecne je možné povedať, že hospodársky potenciál územia, napriek jeho optimálnym podmienkam pre rozvoj poľnohospodárstva a chovu dobytku, nie je dostatočne

využitý, čo je veľkou príležitosťou obce pre jej ďalšie smerovanie

- Z poľnohospodárskej pôdy najvýznamnejšiu časť tvoria trvalo trávnaté porasty (70%) a potom nasleduje orná pôda s podielom 25%, časť pôdy je znehodnotená a nevyužívaná
- Z nepoľnohospodárskej pôdy 95 % predstavujú lesné pozemky, ktoré sú pod správou súkromnej lesnej spoločnosti
- Podmienky územia sú ideálne pre rozvoj cestovného ruchu, agroturistiku, poľovníctvo, poľnohospodárstvo, atď.

1.5.1 Odpadové hospodárstvo

Jednou z povinných úloh obce je zodpovednosť s nakladaním odpadov podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré vznikli na území obce a tieto povinnosti konkretizuje vo všeobecne záväznom nariadení (VZN). Náklady na práce s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi hradí obec z miestneho poplatku podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

Obec zabezpečuje odvoz tuhého komunálneho odpadu cez externého dodávateľa (firma FÚRA Košice) podľa stanoveného harmonogramu, ktorá odpad vyváža na skládku v Papíne. v obci prebieha separovaný zber skla, PET fľaš, plastov, papiera, tetrapackov, pneumatík, nebezpečného odpadu. Obec neprevádzkuje kompostáreň ani zberný dvor. Na území katastra je zaznamenaných do 5 divokých skládok, ktoré sa snaží obec svojpomocne likvidovať.

Obec nemá vybudovaný vodovod, kanalizáciu ani ČOV. Na zachytávanie odpadových vôd sú využívané žumpy alebo sú odpadové vody vypúšťané cez septiky a trativody do terénu a miestneho potoka.

Obec bola zapojená do projektu budovania dažďových záhrad v povodí Ondavky s názvom - „OZDRAVENIE KLÍMY VO VYSUŠENÝCH OBLASTIACH SLOVENSKA POMOCOU HYDRO-KLIMATICKEJ OBNOVY“.

Zhrnutie:

- V obci prebieha separovaný zber komunálneho odpadu, ale chýba riešenie na spracovanie bioodpadu

- Obec nedisponuje kompostárňou ani zberným dvorom
- Obec nemá vybudovanú kanalizáciu ani čističku odpadových vôd
- Na území katastra je evidovaných do 5 divokých skládok

1.6 Analýza sociálneho a kultúrneho rozvoja

1.6.1 Školstvo

Obec neprevádzkuje ani materskú ani základnú školu neprevádzkuje z dôvodu nízkeho počtu detí. Obyvatelia riešia predškolskú a školskú dochádzku v susednej obci Ohradzany.

1.6.2 Zdravotníctvo

Oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti nie je v obci pokrytá a obyvatelia musia za ňou dochádzať 13 km do okresného mesta Humenné. V obci nie je dostupná lekárň.

1.6.3 Sociálna starostlivosť

Obec zatiaľ neposkytuje žiadnu formu starostlivosti pre odkázaných občanov, ale obec plánuje zriadiť denný stacionár.

1.6.4 Iná vybavenosť a miestne služby

Z mobilných operátorov majú v niektorých častiach obce pokrytie Telecom, Orange, O2. Domácnosti sú bez káblovej televízie a do cca 70% domácností má zavedený internet.

V obci je gréckokatolícky chrám a dom smútku.

Obyvateľom je dostupná predajňa potravín a zmiešaného tovaru.

Obec Sopkovce má vybudované rozvodné siete plynu, ale nemá verejnú kanalizáciu ani vodovod. Stav ciest, chodníkov a verejného osvetlenia je nedostačujúci. Obci chýba kamerový systém a obecný rozhlas si vyžaduje rekonštrukciu.

Obec má zriadenú webstránku, miestny rozhlas a v prípade potreby využíva na informovanie obyvateľov aj informačné listy.

1.6.5 Kultúra a voľnočasové aktivity

Obec má kultúrny dom, slúži na kultúrne a spoločenské podujatia pre obyvateľov obce, ale ponúka ho aj pre súkromné účely. Pravidelne organizuje tradičné kultúrno-spoločenské podujatia ako sú napr. Odpustové slávnosti. Ako miesto oddychu je obľúbeným miestom historická kamenná studňa s pitnou vodou. V obci pôsobí neformálny futbalový klub.

1.6.6 Šport

Obec Sopkovce poskytuje svojim obyvateľom športovisko pre aktívne trávenie voľného času. Zároveň je obec súčasťou Cyklotrasy – Severohumenský okruh. Trasa je označená pod číslom 34, je dlhá 42 km s prevýšením 425 m a okruh je zaradený do kategórie s – šport. Je to náročnejší športový okruh, ktorý si vyžaduje dobré zvládnutie techniky jazdy na bicykli a dobrú kondíciu. Na trasu sa vyráža z Humenného smerom na Brestov. Za Brestovom začína tiahle stúpanie, po ktorom sa objaví Ohradzianska kotlina a v nej prvá obec Gruzovce, za ňou nasleduje Slovenská Volová a Ohradzany. v Ohradzanych na križovatke sa odbočuje vpravo na **Sopkovce**. Na začiatku obce sa za mostom schádza z asfaltovej cesty doprava a prechádza sa spevnou lesnou cestou do Nižných Ladičkoviec. Vychádza sa na asfaltovú cestu vedúcu až na štátnu cestu č. 559 . Na nej pred Ľubišou sa odbočí vľavo až do Hankoviec, kde sa odbočuje vpravo do Dedačova. Za Dedačovom stúpa trasa až k Maškovciam, cez ktoré klesá okruh do Vyšného Hrušova. Tu sa odbočuje vpravo a cez Udavské a Kochanovce sa okruh končí opäť vo východnej stanici v Humennom.

Tabuľka 16 Združenia a kluby v obci

Zameranie a forma združenia	Názov
Kultúrne súbory a iné kluby	Klub mladých, Klub starých mládencov
Športové kluby	Neformálny futbalový klub
Verejnospoločenské záujmové organizácie	Miestna akčná skupina TRI DOLINY
Pozemkové spoločenstvá	Súkromná lesná spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Sopkovce, Urbárska a pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo

Zhrnutie:

- Obec neprevádzkuje materskú ani základnú školu
- V obci sa neposkytuje zdravotná starostlivosť
- V obci pôsobí Súkromná lesná spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Sopkovce, Urbárska a pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo
- Obec je pokrytá signálom mobilných operátorov, ktorý však nie je kvalitný a je v nej zavedený internet

2 SWOT analýza

Infraštruktúra a občianska vybavenosť

Silné stránky	Slabé stránky
Čiastočne vybudovaná základná infraštruktúra, plynofikácia obce	Bez prevádzky MŠ a ZŠ
Gréckokatolícky kostol	Nie je zavedená kanalizácia a vodovod
Dom smútku	Zlý technický stav miestnych komunikácií a hýbajúce vybudované parkoviská pred významnými objektami, nevyhovujúca autobusová zastávka
Internetizácia obce	Zlý technický stav obecného úradu – potreba rekonštrukcie okien a vydláždenie dvora
Opravená fasáda kultúrneho domu	Slabá kvalita signálu a internetového pripojenia
Vypracovaný územný plán obce	Neinštalovaný kamerový systém, zlý technický stav obecného rozhlasu
Obchod	Chýbajúca sociálna starostlivosť
Obecná knižnica	Chýbajúca oddychová zóna a detské ihrisko
Príležitosti	Ohrozenia
Priorita rozvoja – dobudovanie základnej infraštruktúry- vodovod, kanalizácia	Nedostatok financií z obecného rozpočtu
Záujem o využitie prázdnych budov na poskytovanie verejno-prospešných služieb rôzneho zamierania	Zvyšujúce sa ceny nehnuteľnosti
Rekonštrukcia budovy Obecného úradu	Zvyšujúce sa ceny stavebných materiálov
Obec je členom MAS Tri doliny	Náročné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
Priestory vo vlastníctve obce využívané na pokrytie služieb	

Ekonomický potenciál, ľudské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
Obec má vo vlastníctve : obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku, vodný tok pretekajúci cez obec, stavebný pozemok v intraviláne obce a cenné papiere VVaK	Nepriaznivý demografický vývoj
Prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo a chov dobytka	Nedostatok pracovných príležitostí, vysoká miera nezamestnanosti
440 ha lesa a 184 ha trvalo trávnatých porastov	Nízka úroveň vzdelanosti
Aktívne združenia a spolky v obci: Klub mladých, Klub starých mládenčov, Pozemkové spoločenstvo	Nízka miera podnikania
Aktívne obyvateľstvo zaujímajúce sa život a budúcnosť obce	Chýbajúce zručnosti v podnikaní – vypracovanie podnikateľského zámeru, marketingu, účtovníctve
	Nevyužívaná a znehodnotená orná pôda o rozlohe cca 220 ha
	Absencia SHR v obci
Príležitosti	Ohrozenia
Nevyužívané objekty v obci vhodné pre turistický ruch alebo podnikanie	Obmedzený obecný rozpočet
Rekonštrukcia budovy Obecného úradu a Kultúrneho domu	Zvyšujúce sa ceny nehnuteľnosti
Vybudovanie rekreačnej oddychovej zóny – rybníček a chatky	Zvyšujúce sa ceny stavebných materiálov
Aktualizácia Územného plánu obce	Nízka miera motivácie na udržanie kvalifikovanej pracovnej sily
Modernizácia a pravidelná aktualizácia web-stránky	

Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
Plynofikácia obce	Absencia vodovodu
Bezprostredná blízkosť horského prostredia	Divoké skládky odpadu
Komplexne triedený separovaný odpad	Nevybudovaná splašková kanalizácia
Prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami	Absencia protipovodňových opatrení
Okrasná zóna v centre obce – dažďová záhrada	Zastaralá technika na udržiavanie verejných priestranstiev
Historická kamenná studňa s pitnou vodou – oddychové miesto	Nedostatočné právne povedomie občanov
	Absencia kompostárne/zberného dvora
Príležitosti	Ohrozenia

Vybudovanie obecného vodovodu	Nedostatok financií v obecnom rozpočte
Vybudovanie splaškovej kanalizácie	Nepripravené technické projekty na environmentálnu infraštruktúru
Vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva	Nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi
Turistický chodník s oddychovým miestom pri historickej studni	Klimatické zmeny
Zvyšujúce sa dotácie pre poľnohospodárov	Nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk
Estetizácia obce – výsadba okrasnej zelene	

Kultúra, šport, aktívny oddych

Silné stránky	Slabé stránky
Kultúrny dom	Neaktívny športový klub
Vybudované futbalové ihrisko	Nedostatok športovísk, chýbajúce detské ihrisko
Fungujúca obecná knižnica	Neaktualizovaná webová stránka obce
Obec je súčasťou Cyklotrasy – Severohumenský okruh	Neinštalované informačné tabule v obci
Klub mladých	Konzumná forma zábavy mladých ľudí
	Chýbajúca oddychová a rekreačná zóna
Príležitosti	Ohrozenia
Vybudovanie viacúčelového športového ihriska pre letné a zimné športy	Nepripravená technická dokumentácia
Vybudovanímultimediálnejknižnice	Nedostatok financií na rekonštrukcie
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC
Rekonštrukcia futbalového ihriska	Vandalizmus
Organizovanie športových akcií s účasťou okolitých obcí alebo zahraničia	Klesajúci počet obyvateľov
oddychová zóna s rybníčkom a chatkami	

3 Strategická časť

Cieľom Programu rozvoja obce Sopkovce (ďalej PRO) je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku.

Strategický cieľ Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2016 – 2021, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb.

PHSR Sopkovce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu obce. Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Táto časť obsahuje:

- Víziu územia obce Sopkovce
- Formuláciu a návrh stratégie
- Výber a popis strategického cieľa a špecifických cieľov v jednotlivých prioritách

Pri sformulovaní vízie, stratégie a cieľov obce sa vychádza z aktuálne schválených strategických dokumentov na národnej úrovni pri zohľadnení celoeurópskej stratégie s názvom Stratégia Európa 2020.

Základom Stratégie Európa 2020 sú 3 navzájom sa doplňujúce priority a to:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou nezamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

Na základe vyššie uvedených priorít si EÚ stanovila do roku 2020 päť hlavných cieľov, ktoré chce dosiahnuť a to:

- ❖ Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov by mala dosiahnuť 75%,
- ❖ Úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť 3% HDP EÚ,
- ❖ Je potrebné dosiahnuť ciele „20/20/20“ v oblasti klímy/energie (vrátane zvýšenia záväzku, pokiaľ ide o zníženie emisií na 30%, ak budú na to vhodné podmienky,
- ❖ Podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, by sa mal znížiť pod 10% a minimálne 40% mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie
- ❖ Počet ľudí ohrozených chudobou by mal klesnúť o 20 miliónov

Pre obdobie rokov 2016-2023 s výhľadom do roku 2025 si obec Sopkovce stanovila víziu, ktorá má napomôcť k dosiahnutiu vyššie stanovených cieľov EÚ.

Vízia obce Sopkovce:

Víziou obce Sopkovce je v ďalšom programovacom období realizovať všestranný zodpovedný rozvoj, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre život v ekologicky nenarušenom prostredí s vybudovanou technickou infraštruktúrou a službami podporujúcimi rozvoj zamestnanosti, kultúry, športu a oddychu .

Uvedená vízia sa opiera o využitie všetkých zdrojov – prírodných, kultúrnych, historických a ľudských, pri súčasnom zachovaní prírodného a kultúrneho dedičstva predošlých generácií.

Pre stanovenie strategického cieľa obce Sopkovce sa vychádza z Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ktorá je v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi v oblasti politiky súdržnosti a nadväzuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014 – 2020. v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska.

Stanovenie strategického cieľa obce sa opiera o východiskový stav definovaný v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR a o princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje 4 strategické ciele pre Prešovský kraj, ktorými sú:

1. Posilnenie produktivity konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb
2. Zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia
3. Komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu
4. Zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného partnerstva (CŽP)

Strategický cieľ obce Sopkovce

Zvýšiť konkurencieschopnosť a atraktivnosť obce pre jej udržateľnosť a ďalší rozvoj s uvážlivým využitím prírodných zdrojov a zachovaním tradičných hodnôt v súlade so strategickými cieľmi Prešovského samosprávneho kraja.

Pre naplnenie stanovenej vízie si obec Sopkovce stanovila nasledujúce štyri prioritné oblasti:

- **Výstavba, obnova a rozvoj základnej infraštruktúry a služieb občanom**
- **Starostlivosť o životné prostredie**
- **Vytvorenie podmienok pre rozvoj vzdelávania, voľnočasových aktivít a spoluprácu na regionálnych alebo medzinárodných projektoch**

Tabuľka 17 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 1

Priorita č. 1		Výstavba, obnova a rozvoj základnej infraštruktúry a služieb občanom
Opatrenie č. 1.1		Výstavba a obnova základnej infraštruktúry
Špecifický cieľ		Zvýšenie úrovne objektov a služieb občianskej vybavenosti
Aktivita	1.1.1	Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy obecného úradu a kultúrneho domu vrátane príslušného priestranstva (dvor, parkovisko)
	1.1.2	Čiastočná rekonštrukcia obecného úradu (komíny, odkvapové žľaby, oplatenie)

	1.1.3	Revitalizácia verejného priestranstva na cintoríne a pred domom smútku
	1.1.4	Čiastočná rekonštrukcia autobusovej zastávky
	1.1.5	Rekonštrukcia obecného rozhlasu
	1.1.6	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Sopkovce
Opatrenie č. 1.2		Bezpečnosť v obci
Špecifický cieľ		Ochrana majetku a bezpečnosti obyvateľov
Aktivita	1.2.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce
	1.2.2	Zriadenie kamerového a varovného systému
	1.2.3	Regulácia potoku Sopkovčik a úprava odvodňovacích rigolov v obci
Opatrenie č. 1.3		Sociálna politika obce
Špecifický cieľ		Vytváranie pracovných príležitostí pre nezamestnaných
Aktivita	1.3.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)

Tabuľka 18 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 2

Priorita č. 2		Starostlivosť o životné prostredie
Opatrenie č. 2.1		Zveľaďovanie a udržiavanie prostredia obce
Špecifický cieľ		Udržiavanie verejných priestranstiev v intraviláne a extraviláne a efektívne narábanie s odpadom
Aktivita	2.1.1	Údržba existujúcej infraštruktúry v obci (chodníky, verejné priestranstvá, rigoly, miestne komunikácie, priepusty)
	2.1.2	Monitoring a odstránenie čiernych skládok
	2.1.3	Zvyšovanie právneho vedomia obyvateľov v oblasti odpadového hospodárstva a separovaného zberu

Tabuľka 19 Prehľad špecifických cieľov a opatrení priority 3

Priorita č. 3		Vytvorenie podmienok pre rozvoj vzdelávania, voľnočasových aktivít a spoluprácu na regionálnych alebo medzinárodných projektoch
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre športové, kultúrne, vzdelávacie a ďalšie voľnočasové aktivity obyvateľov a návštevníkov obce
Špecifický cieľ		Vytváranie podmienok pre naplnenie kultúrnych, športových a vzdelávacích potrieb obyvateľov

Aktivita	3.1.1	Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí v obci
	3.1.2	Podpora športových podujatí
	3.1.3	Účasť zamestnancov obecného úradu a predstaviteľov samosprávy na školeniach
	3.1.4	Vybudovanie detského ihriska
	3.1.5	Podpora klubovej činnosti (Klub mladých, Klub slobodných mládencov)
	3.1.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska
Opatrenie č. 3.2	Propagácia a reprezentácia obce, regiónu a rozvoj cestovného ruchu	
Špecifický cieľ	Spolupráca obce na projektoch regionálnej a medzinárodnej úrovne	
Aktivita	3.2.1	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu a územia MAS
	3.2.2	Zriadenie novej webovej stránky podľa štandardov IS VS
	3.2.3	Účasť obce na medzinárodných projektoch

4 Programová časť

Programová časť Programu rozvoja obce Sopkovce nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení, projektov/aktivít a ukazovateľov na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Programová časť PHSR na roky 2016 – 2021 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce na roky 2016 – 2021 a to **„Zvýšiť konkurencieschopnosť a atraktivnosť obce pre jej udržateľnosť a ďalší rozvoj s uvážlivým využitím prírodných zdrojov a zachovaním tradičných hodnôt v súlade so strategickými cieľmi Prešovského samosprávneho kraja“**.

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PRO. Ukazovatele výsledkov a dopadov v PHSR obce Sopkovce sú spracované v nasledujúcej tabuľke. Výstupy projektu predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska. Výsledok projektu predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. Dopad predstavuje, vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu.

Ukazovatele výstupu sú obvykle priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmataiteľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Vypracovanie programovej časti je v súlade s odporúčanou metodikou a zahŕňa nasledovné činnosti:

- Návrh projektov a aktivít na dosiahnutie opatrení definovaných v strategickú časť (tabuľky priorít, špecifických cieľov a opatrení)
- Spoluúčasť na kreovaní projektových zámerov a aktivít pracovnou skupinou (samospráva, obyvatelia, spolupracujúce organizácie, strategickí partneri)

- Stanovenie merateľných ukazovateľov k monitorovaniu a hodnoteniu PRO pracovnou skupinou
- Stanovenie termínov realizácie a odhadovanú výšku ich nákladov riadiacim tímom
- Odsúhlasenie návrhov poslancami obecného zastupiteľstva

Tabuľka 20 Súhrnný prehľad opatrení, aktivít a ukazovateľov

Priorita č. 1		Výstavba, obnova a rozvoj základnej infraštruktúry a služieb občanom	Merateľné ukazovatele
Opatrenie č. 1.1		Výstavba a obnova základnej infraštruktúry	
Aktivita	1.1.1	Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy obecného úradu a kultúrneho domu vrátane príslušného priestranstva (dvor, parkovisko)	Zrealizovaný projekt
	1.1.2	Čiastočná rekonštrukcia obecného úradu (komíny, odkvapové žľaby, oplatenie)	Zrealizované projekty
	1.1.3	Revitalizácia verejného priestranstva na cintoríne a pred domom smútku	Zrealizovaný projekt
	1.1.4	Čiastočná rekonštrukcia autobusovej zastávky	Zrealizovaný projekt
	1.1.5	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Zrealizovaný projekt
	1.1.6	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Sopkovce	Zrealizovaný projekt
Opatrenie č. 1.2		Bezpečnosť v obci	
Aktivita	1.2.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce	Zrealizovaný projekt
	1.2.2	Zriadenie kamerového a varovného systému	Počet kamier
	1.2.3	Regulácia potoku Sopkovčiek a úprava odvodňovacích rigolov v obci	Dĺžka regulovaného potoka
Opatrenie č. 1.3		Sociálna politika obce	
Aktivita	1.3.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)	Počet uzavretých zmlúv
Priorita č. 2		Starostlivosť o životné prostredie	Merateľné ukazovatele
Opatrenie č. 2.1		Zveľaďovanie a udržiavanie prostredia obce	
Aktivita	2.1.1	Údržba existujúcej infraštruktúry v obci (chodníky, verejné priestranstvá, rigoly, miestne komunikácie, priepusty)	Plocha a počet udržiavaných priestranstiev, komunikácií, rigolov
	2.2.1	Monitoring a odstránenie čiernych skládok	Počet likvidovaných a monitorovaných skládok
	2.2.2	Zvyšovanie právneho vedomia obyvateľov v oblasti	Počet vyškolených oby-

		odpadového hospodárstva a separovaného zberu	vateľov
Priorita č. 3		Vytvorenie podmienok pre rozvoj vzdelávania, voľnočasových aktivít a spoluprácu na regionálnych alebo medzinárodných projektoch	Merateľné ukazovatele
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre športové, kultúrne a ďalšie voľnočasové aktivity obyvateľov a návštevníkov obce	
Aktivita	3.1.1	Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí v obci	Počet podujatí
	3.1.2	Podpora športových podujatí	Počet podujatí
	3.1.3	Účasť zamestnancov obecného úradu a predstaviteľov samosprávy na školeniach	Počet vyškolených osôb
	3.1.4	Vybudovanie detského ihriska	Zrealizovaný projekt
	3.1.5	Podpora klubovej činnosti (Klub mladých, Klub slobodných mládencov)	Počet členov v kluboch
	3.1.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska	Zrealizovaný projekt
Opatrenie č. 3.2		Propagácia a reprezentácia obce, regiónu a rozvoj cestovného ruchu	
Aktivita	3.2.1	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu a územia MAS	Počet projektov
	3.2.2	Zriadenie novej webovej stránky podľa štandardov IS VS	Návštevnosť webstránky
	3.2.3	Účasť obce na medzinárodných projektoch	Podľa ponuky

5 Realizačná časť

Samotnú realizáciu PHSR Sopkovce vykonáva podľa §12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec teda zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce nadväzuje na predchádzajúce časti vo väzbe na aktivity a navrhované ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán s výhľadom na 2 roky.

5.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Od úrovne a efektívnosti inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR závisí jeho úspech. Na ich plnenie je možné prizvať aj externých poradcov alebo agentúry, ktoré môžu urýchliť proces plnenia.

Matica zodpovednosti a organizačné postupy plnenia PHSR:

Obec 1x ročne spracuje pripomienky členov pracovnej skupiny a v prípade zásadných pripomienok alebo návrhov zväži **aktualizáciu** Programu v závislosti na personálnych, finančných a časových možnostiach obce

Finančné riadenie realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja zabezpečuje **odborný referent pre ekonomiku** v súlade so schváleným rozpočtom obce a schválenými finančnými prostriedkami z európskych investičných a štrukturálnych fondov pre roky 2014-2020 ako aj dotačnými schémami.

Obecné zastupiteľstvo a Komisie obecného zastupiteľstva vo vzťahu k realizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce plní nasledovné úlohy:

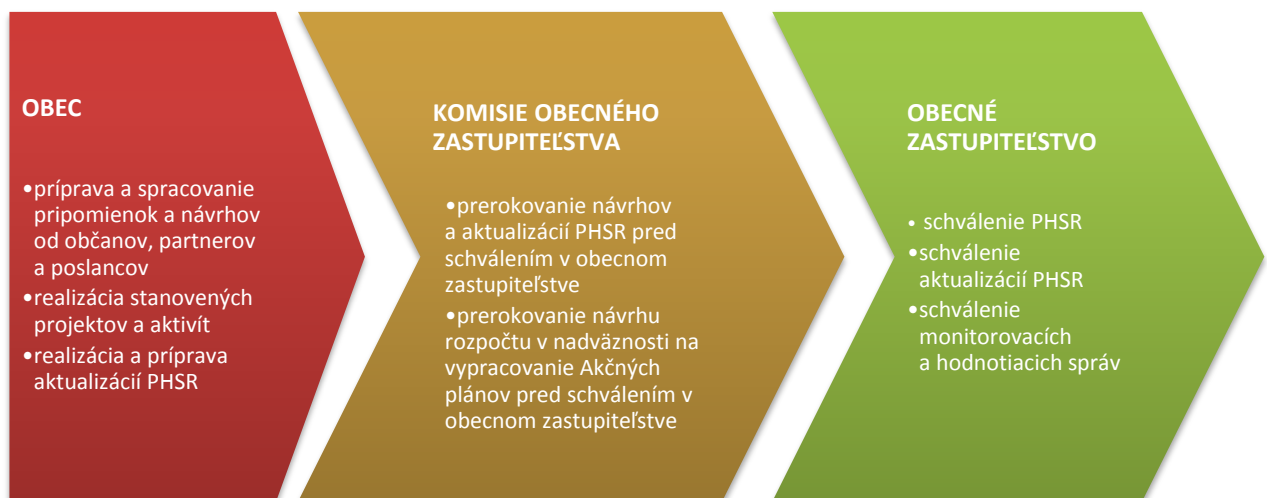
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

- schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
- 1x ročne schvaľuje jeho plnenie a vyhodnocuje výsledky
- schvaľuje spolufinancovanie projektov financovaných z vlastných a doplnkových zdrojov
- 1x ročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy
- rozhoduje o zmenách a aktualizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

Starosta vo vzťahu k realizácii PHSR obce Sopkovce plní nasledovné úlohy:

- riadi celý proces realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
- podpisuje uznesenia obecného zastupiteľstva, aktualizácií, akčných plánov a ďalších strategických dokumentov vo vzťahu k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
- vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom a právnickým a fyzickým osobám

Matica zodpovednosti obce predstavuje schému kooperácie a zodpovedností pri efektívnom plnení vo vzťahu k realizácii PHSR.

5.2 Komunikačná stratégia

Z dotazníkového prieskumu pre samosprávy obcí a webstránky obce Sopkovce je zrejmé, že je zabezpečený priebežný tok informácií a v súlade s princípmi transparentnosti riadenia a hospodárenia obce potrebnými na zabezpečenie realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Obec počíta s využitím externých služieb v rámci projektového cyklu ako je príprava projektovej dokumentácie, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác, príprava žiadostí o doplnkové zdroje financovania, externý manažment, odborné poradenstvo a technická podpora.

Obec Sopkovce si v rámci plnenia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce stanovila nasledovné úlohy pre plynulé zabezpečenie komunikačnej stratégie:

- pravidelná komunikácia s internými a externými pracovníkmi Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
- zabezpečenie informovanosti obyvateľov o postupe realizácie a výsledkov Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce primeraným spôsobom
- zabezpečenie participácie neziskového sektora a verejnosti pri hodnotení dosiahnutých výsledkov
- zverejňovanie výsledkov realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na webstránke obce a prostredníctvom regionálnych médií
- vytvorenie podmienok pre zber nových informácií, inšpirácií a návrhov.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia procesu a dosiahnutých výsledkov bude získať komplexnú informáciu o plnení opatrení definovaných v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Obecný úrad v súčinnosti s externými pracovníkmi zabezpečí spracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ na základe dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít. Uvedené správy budú predkladané obecnému zastupiteľstvu 1x ročne.

Monitorovanie a hodnotenie je priebežným procesom kontroly naplňania nevrhnutých merateľných ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty.

Komplexné vyhodnotenie je zamerané na plnenie špecifických cieľov Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a vykonáva sa 2x za celé obdobie realizácie a to v strede a na konci sledovaného obdobia roku 2024. Správa je spracovaná na hodnotiacich podkladoch všetkých participujúcich aktérov.

Tabuľka 21 Plán hodnotenia a monitorovania:

typ sledovania	periodicita	dôvod
Monitorovanie a hodnotenie realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	1x ročne	Vyplyvajúce zo zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja
Komplexné vyhodnotenie celého Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	2 x za realizáciu, v strede obdobia a na konci realizácie	V súlade s naplňaním špecifických cieľov
Mimoriadne hodnotenie plnenia častí Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	Ad hoc	Pri viditeľnom odklone od stanovených cieľov
Mimoriadne hodnotenie plnenia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako celku	Ad hoc	Na podnet rozhodnutia poslancov, obyvateľov, kontrolného orgánu obce a pod.

5.4 Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je vypracovaný Akčný plán vo väzbe na schválené, jednotlivé prioritné oblasti, opatrenia a aktivity. Jeho nevyhnutnou súčasťou sú plánované náklady na ich realizáciu.

Tabuľka 22 Akčný plán

Priorita č. 1	Výstavba, obnova a rozvoj základnej infraštruktúry a služieb občanom	Predpokladaná doba realizácie
Opatrenie č. 1.1	Výstavba a obnova základnej infraštruktúry	
Aktivita	1.1.1 Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy obecného úradu a kultúrneho domu vrátane príslušného priestranstva (dvor, parkovisko)	2017-20
	1.1.2 Čiastočná rekonštrukcia obecného úradu (komíny, odkvapové žľaby, oplotenie)	2016-17
	1.1.3 Revitalizácia verejného priestranstva na cintoríne a pred domom smútku	2017-20

	1.1.4	Čiastočná rekonštrukcia autobusovej zastávky	2017-20
	1.1.5	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2020
	1.1.6	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Sopkovce	2016-17
Opatrenie č. 1.2		Bezpečnosť v obci	
Aktivita	1.2.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce	2020
	1.2.2	Zriadenie kamerového a varovného systému	2018-20
	1.2.3	Regulácia potoku Sopkovčiek a úprava odvodňovacích rigolov v obci	2017-18
Opatrenie č. 1.3		Sociálna politika obce	
Aktivita	1.3.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)	Priebežne
Priorita č. 2	Starostlivosť o životné prostredie		Predpokladaná doba realizácie
Opatrenie č. 2.1		Výstavba a obnova základnej infraštruktúry	
Aktivita	2.1.1	Údržba existujúcej infraštruktúry v obci (chodníky, verejné priestranstvá, rigoly, miestne komunikácie, priepusty)	Priebežne
	2.1.2	Monitoring a odstránenie čiernych skládok	Priebežne
	2.1.3	Zvyšovanie právneho vedomia obyvateľov v oblasti odpadového hospodárstva a separovaného zberu	Priebežne
Priorita č. 3	Vytvorenie podmienok pre rozvoj vzdelávania, voľnočasových aktivít a spoluprácu na regionálnych alebo medzinárodných projektoch		Predpokladaná doba realizácie
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre športové, kultúrne a ďalšie voľnočasové aktivity obyvateľov a návštevníkov obce	
Aktivita	3.1.1	Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí v obci	Priebežne
	3.1.2	Podpora športových podujatí	Priebežne
	3.1.3	Účasť zamestnancov obecného úradu a predstaviteľov samosprávy na školeniach	Priebežne
	3.1.4	Vybudovanie detského ihriska	2018
	3.1.5	Podpora klubovej činnosti (Klub mladých, Klub slobodných mladencov)	Priebežne
	3.1.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska	2017
Opatrenie č. 3.2		Propagácia a reprezentácia obce, regiónu a rozvoj cestovného ruchu	
Aktivita	3.2.1	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu a územia MAS	Podľa ponuky
	3.2.2	Zriadenie novej webovej stránky podľa štandardov IS VS	500

	3.2.3	Účasť obce na medzinárodných projektoch	Podľa ponuky
--	-------	---	--------------

6 Finančná časť

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je zostavená z finančného rámca na realizáciu, ktorý je súčasťou modelu doplnkového financovania jednotlivých opatrení, aktivít/projektov.

6.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

V zmysle Zákona č. 583/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec môže na financovanie rozvojových projektov použiť nasledovné príjmy rozpočtu obce:

- a/ výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b/ nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa toho alebo osobitného zákona
- c/ výnosy z finančných prostriedkov obce
- d/ sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou
- e/ dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce
- f/ podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu
- g/dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov
- h/ ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok
- i/ účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov
- j/ prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel
- k/ iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj:

- prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov (ďalej len „peňažné fondy“)
- zisk z podnikateľskej činnosti
- návratné zdroje financovania
- združené prostriedky (Národná rada SR, 2004)

Tabuľka 23 Model doplnkového financovania

Priorita č. 1		Výstavba, obnova a rozvoj základnej infraštruktúry a služieb občanom	Náklady na opatrenie v EUR	Zdroj financovania	Doplnkový zdroj financovania
Opatrenie č. 1.1		Výstavba a obnova základnej infraštruktúry			
Aktivita	1.1.1	Rekonštrukcia a zateplenie spoločnej budovy obecného úradu a kultúrneho domu vrátane príslušného priestranstva (dvor, parkovisko)	35000	PRV, OP KŽP	Rozpočet obce
	1.1.2	Čiastočná rekonštrukcia obecného úradu (komíny, odkvapové žľaby, oplatenie)	7500	MF	Rozpočet obce
	1.1.3	Revitalizácia verejného priestranstva na cintoríne a pred domom smútku	8100	PRV	Rozpočet obce
	1.1.4	Čiastočná rekonštrukcia autobusovej zastávky	Podľa PD	Rozpočet obce	MF
	1.1.5	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Podľa PD	Rozpočet obce	MF Úrad vlády
	1.1.6	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Sopkovce	72000	PRV	Rozpočet obce
Opatrenie č. 1.2		Bezpečnosť v obci			
Aktivita	1.2.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce	Podľa PD	Rozpočet obce	MH SR
	1.2.2	Zriadenie kamerového a varovného systému	Podľa PD	Rozpočet obce	MV SR, PRV
	1.2.3	Regulácia potoku Sopkovčiek a úprava odvodňovacích rigolov v obci	325000	OP KŽP, Environmentálny fond	Rozpočet obce
Opatrenie č. 1.3		Sociálna politika obce			
Aktivita	1.3.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)	1100/rok	Rozpočet obce	OP IZ, UPSVaR, REP-AS
Priorita č. 2		Starostlivosť o životné prostredie	Náklady na opatrenie v EUR	Zdroj financovania	Doplnkový zdroj financovania
Opatrenie č. 2.1		Zveľaďovanie a udržiavanie prostredia obce			
Aktivita	2.1.1	Údržba existujúcej infraštruktúry v obci (chodníky, verejné priestranstvá, rigoly, miestne komunikácie, priepusty)	2300/rok	Rozpočet obce	IROP

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce

Aktivita	2.1.2	Monitoring a odstránenie čiernych skládok	1000	Rozpočet obce	OP KŽP, Environmentálny fond
	2.1.3	Zvyšovanie právneho vedomia obyvateľov v oblasti odpadového hospodárstva a separovaného zberu	100/rok	Rozpočet obce	OP KŽP, Environmentálny fond
Priorita č. 3		Vytvorenie podmienok pre rozvoj vzdelávania, voľnočasových aktivít a spoluprácu na regionálnych alebo medzinárodných projektoch	Náklady na opatrenie v EUR	Zdroj financovania	Doplňkový zdroj financovania
Opatrenie č. 3.1		Skvalitnenie podmienok pre športové, kultúrne a ďalšie voľnočasové aktivity obyvateľov a návštevníkov obce			
Aktivita	3.1.1	Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí v obci	220/rok	Rozpočet obce	MK SR, Nadácie, Sponzori
	3.1.2	Podpora športových podujatí	200/rok	Rozpočet obce	MK SR, Nadácie, Sponzori
	3.1.3	Účasť zamestnancov obecného úradu a predstaviteľov samosprávy na školeniach	130/rok	Rozpočet obce	ZMOS, RVC
	3.1.4	Vybudovanie detského ihriska	Podľa PD	Rozpočet obce	MŠ SR, Nadácie, Sponzori
	3.1.5	Podpora klubovej činnosti (Klub mladých, Klub slobodných mládenčov)	150/rok	Rozpočet obce	Dotácie MŠ SR
	3.1.6	Rekonštrukcia futbalového ihriska	Podľa PD	Rozpočet obce	Úrad vlády, MŠ, MF
Opatrenie č. 3.2		Propagácia a reprezentácia obce, regiónu a rozvoj cestovného ruchu			
Aktivita	3.2.1	Účasť obce na regionálnych projektoch propagácie regiónu a územia MAS	Podľa ponuky	Rozpočet obce	MAS
	3.2.2	Zriadenie novej webovej stránky podľa štandardov IS VS	200	Rozpočet obce	OP EVS
	3.2.3	Účasť obce na medzinárodných projektoch	Podľa ponuky	Rozpočet obce	Cezhraničná spolupráca PL_SK

7 Záver

Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sopkovce na roky 2016 – 2023 schválilo Obecné zastupiteľstvom v Sopkovciach na svojom 3 riadnom zasadnutí dňa 30.06.2016

Schválený Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude zverejnený na internetovej stránke obce www.obecsopkovce.weblahko.sk.

Dokument bol spracovaný :

- v súlade s platnou legislatívou podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. a na základe platnej metodiky na spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, verzia 2.0
- externou spoločnosťou LT Consult, s.r.o v súlade s objednávkou zo dňa ..
- v spolupráci so samosprávou, strategickými partnermi a verejnosťou prostredníctvom osobných stretnutí, dotazníkového prieskumu a webovej stránky

8 Prílohy

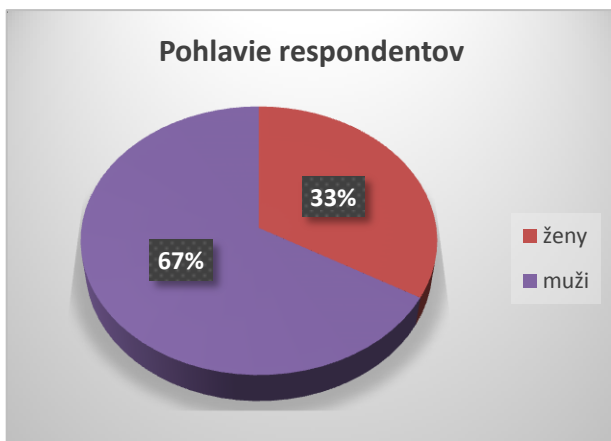
Príloha č.1

Dotazník pre obyvateľov obce

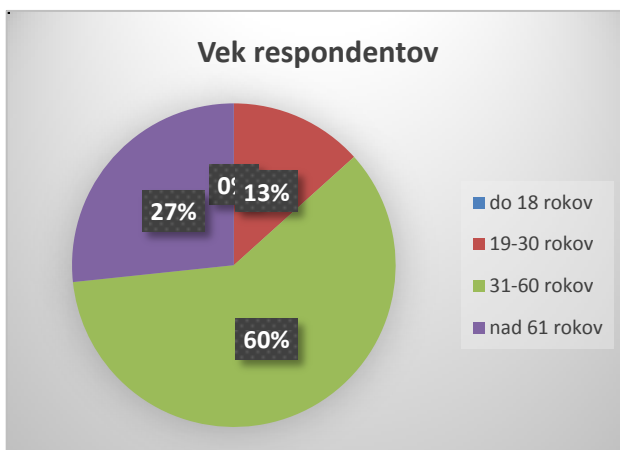
V obci Sopkovce bol v období august 2016 vykonaný dotazníkový prieskum názorov a podnetov zo strany obyvateľov na súčasný stav a ďalší rozvoj obce. Dotazník priniesol nasledovný výstup:

Charakteristika respondentov:

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 15 respondentov, z toho 5 (33%) žien a 10 (67%) mužov.

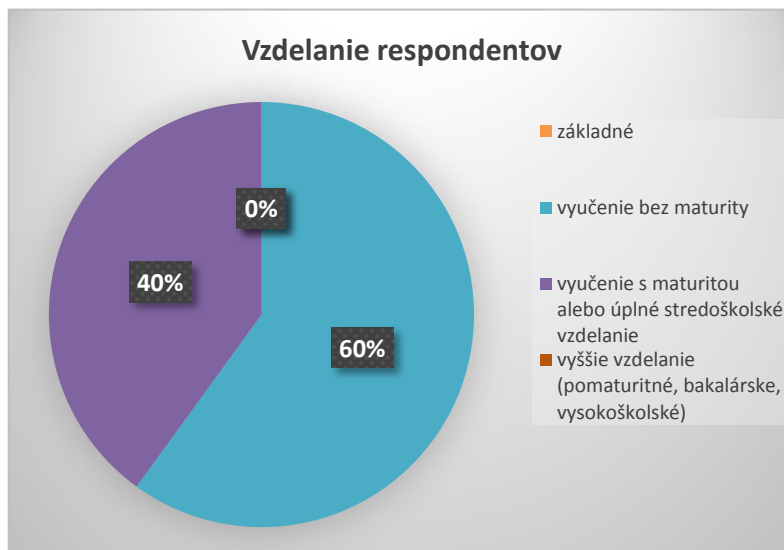
Najviac opýtaných 60% patrilo do vekovej skupiny od 31 do 60 rokov. 27 % tvorila skupina nad 61 rokov a skupinu 19-30 rokov zastupovalo 13 % osôb. Do 18 rokov dotazník nevyplnil žiadny obyvateľ.

Vo vzorke respondentov neboli zastúpení obyvatelia so základným ani vysokoškolským vzdelaním. 40 % respondentov malo ukončené vyučenie s maturitou alebo úplné stredoškolské vzdelanie.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	počet	percentá
základné	0	0%
vyučenie bez maturity	9	60%
vyučenie s maturitou alebo úplné stredoškolské vzdelanie	6	40%
vyššie vzdelanie (pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské)	0	0%

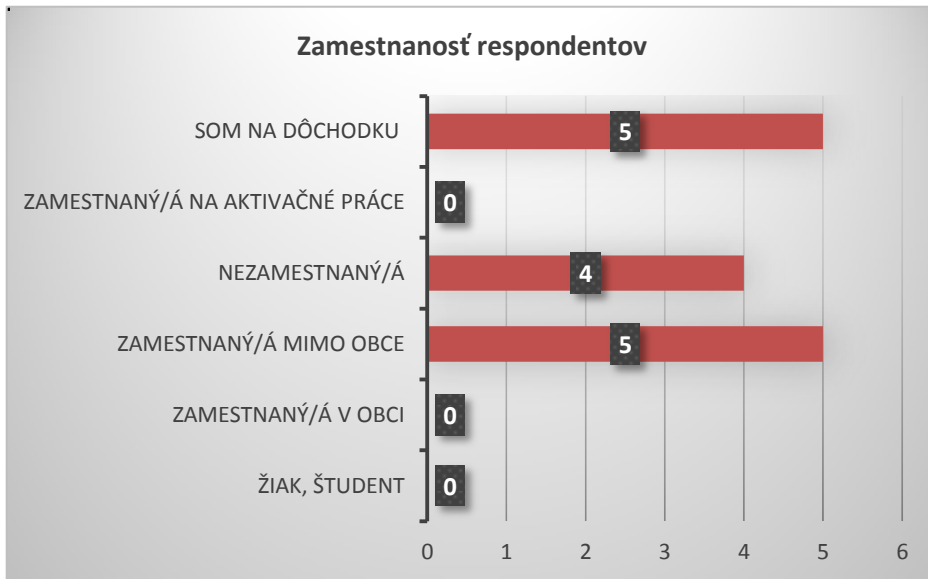

Najviac opýtaných obyvateľov bolo zamestnaných mimo obce (33%) alebo boli na dôchodku (33%). V obci bolo zamestnané 4% respondentov. Druhou najpočetnejšou skupinou boli nezamestnaní (27%) a 1 obyvateľ bol SZČO (7%).

Pozícia	počet	percentá
žiak, študent	0	0%
zamestnaný/á v obci	0	0%
zamestnaný/á mimo obce	5	33%
nezamestnaný/á	4	27%
zamestnaný/á na aktivačné práce	0	0%

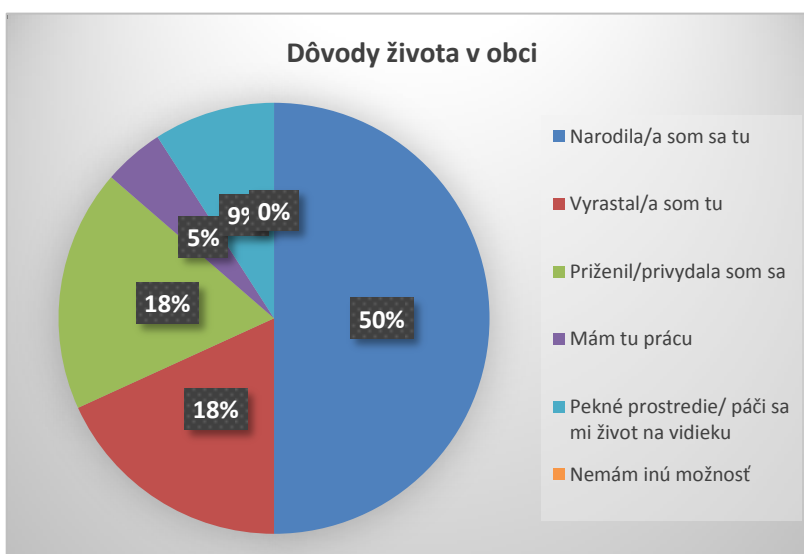

som na dôchodku	5	33%
SZČO	1	7%

Hlavné dôvody respondentov pre ich život v obci:

Ako hlavné dôvody svojho života v obci väčšina opýtaných uvádzala svoje miesto narodenia v obci Sopkovce (11). Ďalšími dôvodmi bolo prísťahovanie (4), vstup do manželstva (4), práca v obci (1) a 2 respondenti uviedli ako dôvod pekné prostredie a vzťah k životu na vidieku.

Úroveň občianskej občianskej angažovanosti a participácie respondentov:

Z nižšie uvedených odpovedí je zrejmé, že vzorka obyvateľov, ktorá dotazník vyplnila, patrí do kategórie aktívnejších obyvateľov obce. Väčšina odpovedí bola v kategórii pravidelnej účasti na voľbách samosprávy, v prejavovaní záujmu o ďalší rozvoj obce a zapájania sa do jej aktivít. Zasadnutí obecného zastupiteľstva sa väčšina opýtaných nikdy nezúčastňuje a väčšina opýtaných len občas komunikuje so starostom alebo poslancami o svojich požiadavkách týkajúcich sa života v obci.

Zapájate sa do volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva?

vždy	občas	nikdy	Nie som plnoletý/á
13	2	0	0

Zúčastňujete sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva?

vždy	občas	nikdy
4	5	6

Hovoríte o svojich názoroch a požiadavkách na život v obci so starostom alebo poslancami?

vždy	občas	nikdy
6	7	2

Zaujímate sa o všestranný rozvoj obce a o jej smerovanie v ďalších rokoch?

vždy	občas	nikdy
11	4	0

Zapájate sa do aktivít poriadaných obcou?

vždy	občas	nikdy
9	6	0

ĎALŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV:

Čo vám život v obci najviac znepríjemňuje?

Najvyšší počet (takmer 30%) respondentov odpovedalo, že najviac by v obci uvítali viac obchodov a služieb. 17% opýtaných uviedlo ako dôvod nespokojnosti zriedkavú autobusovú dopravu, 14% nedostatok kultúrnych, športových alebo spoločenských podujatí a 12% oddychovú zónu so zeleňou, lavičkami a ihriskom pre malé deti. Menej nespokojnosti opýtaní prejavili v prípade sociálnej a zdravotnej starostlivosti a chýbajúcej základnej školy. Čistota a bezpečnosť v obci, materská škola a medziľudské vzťahy trápi najmenšie percento respondentov (2%). Jeden respondent sa vyjadril, že so životom v obci je maximálne spokojný.

Odpoveď	počet	%
nedostatok obchodov a služieb	12	29,27%
zriedkavá autobusová doprava	7	17,07%
chýbajúca zdravotná starostlivosť	2	4,88%
chýbajúca sociálna starostlivosť	2	4,88%
chýbajúca základná škola	2	4,88%
chýbajúca materská škola	1	2,44%
čistota v obci	1	2,44%
bezpečnosť v obci	1	2,44%
nie je nič, čo by mi život v obci znepríjemňovalo	1	2,44%
chýbajúca oddychová zóna so zeleňou, lavičkami a ihriskom pre malé deti	5	12,20%
nedostatok kultúrnych, športových alebo spoločenských podujatí	6	14,63%
Iné: medziľudské vzťahy	1	2,44%

Sú vo vašej obci vytvorené dostatočné podmienky pre separovanie bytového alebo domového odpadu? (Napr. dostatok kontajnerov, pravidelný odvoz odpadu, umiestnenie kontajnerov,..)

Drvivá väčšina respondentov (93%) je spokojných s podmienkami v oblasti narábania s odpadom v obci, iba 7% sa nevedelo k tejto téme vyjadriť.

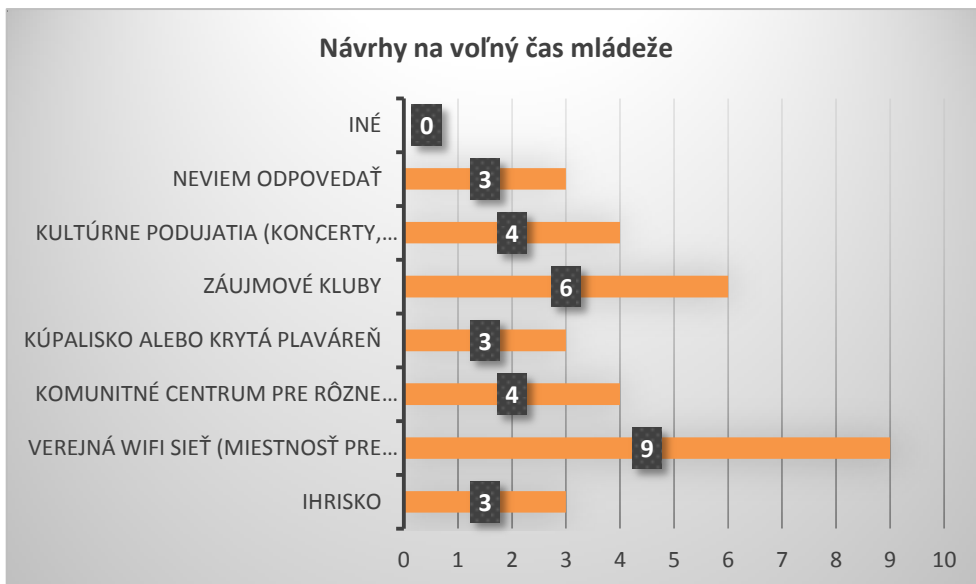
áno	neviem	Nie (uved'te, čo by situáciu zlepšilo)
14	1	0

Podľa vášho názoru, aké možnosti trávenia voľného času by mládež uvítala?

Podľa väčšiny (28%) respondentov by mládež najviac uvítala verejnú WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia) a takmer 19% záujmové kluby. Ďalej sa 12% opýtaných vyjadrilo za komunitné centrum pre rôzne tvorivé aktivity, ktoré by si sama mládež navrhovala a rovnaké percento za kultúrne podujatia (koncerty, divadlo, tanec ..). Myšlienku kúpaliska alebo krytej plavárne podporilo 9% a 3 respondenti nevedeli odpovedať.

Odpoď	počet	%
ihrisko	3	9,38%
verejná WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia)	9	28,13%
komunitné centrum pre rôzne tvorivé aktivity, ktoré by si mládež navrhovala	4	12,50%
kúpalisko alebo krytá plaváreň	3	9,38%
záujmové kluby	6	18,75%
kultúrne podujatia (koncerty, divadlo, tanec ..)	4	12,50%
neviem odpovedať	3	9,38%
Iné	0	0,00%

Podľa vášho názoru, aké možnosti trávenia voľného času by dospelí obyvatelia uvítali?

Podľa názoru respondentov by dospelí obyvatelia obce z možností trávenia voľného času najviac privítali verejnú WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia) (22%), spoločenské podujatia a zábavy (22%), potom záujmové združenia a spolky (12%), kultúrne a športové akcie (9%). Pre kúpalisko alebo krytú plaváreň sa vyjadrilo 6% opýtaných. Takmer 19% opýtaných nevedlo odpovedať.

Odpoveď	počet	percentá
športové podujatia	3	9,38%
spoločenské podujatia a zábavy	7	21,88%
kultúrne akcie (koncerty, divadlo, tanec...)	3	9,38%
záujmové združenia, spolky	4	12,50%
kúpalisko	2	6,25%
verejná WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia)	7	21,88%
neviem odpovedať	6	18,75%
Iná možnosť	0	0,00%

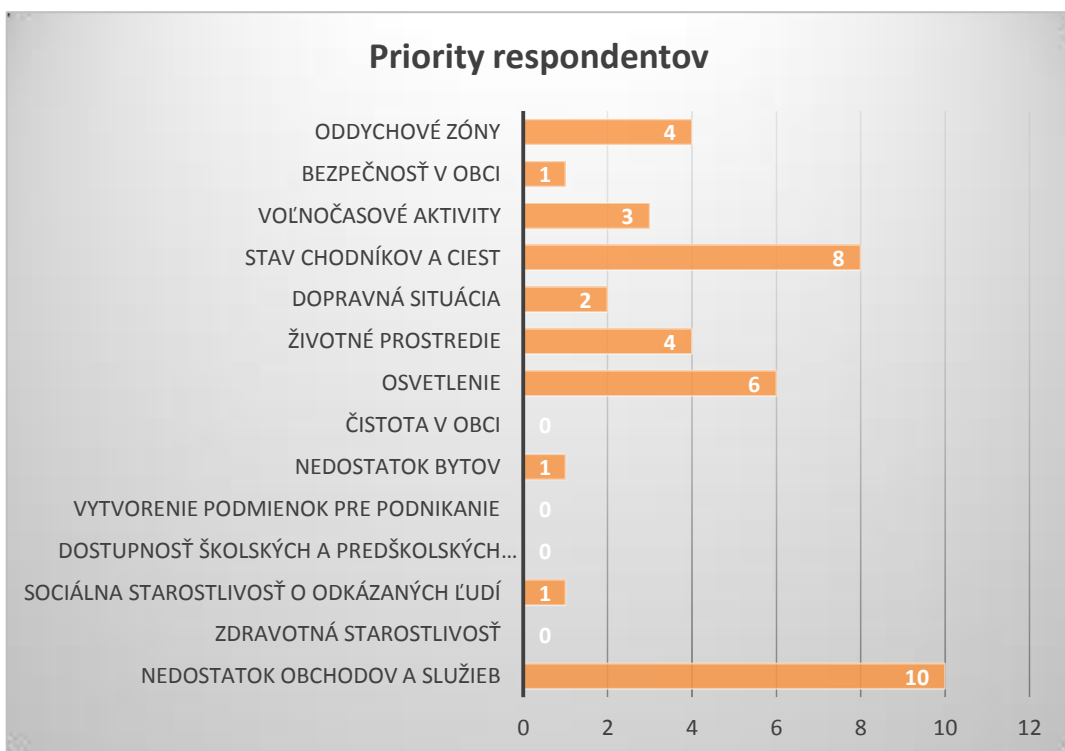

Ktoré z nedostatkov v obci by ste riešili najskôr?

Za najväčšiu prioritu označilo takmer 24% respondentov nedostatok obchodov a služieb a menej 19% stav chodníkov a ciest. Ďalším naliehavým nedostatkom, ktorý je potrebné riešiť podľa 14% opýtaných je verejné osvetlenie. Životné prostredie a oddychové zóny vidí ako prioritu 9% respondentov a 7% obyvateľov si myslí, že je potrebné riešiť voľnočasové aktivity. Medzi ďalšími prioritami boli zaradená čistota v obci (5%), vytvorenie podmienok pre podnikanie (2%), a sociálna starostlivosť o odkázaných ľudí (2%) a bezpečnosť v obci (2%). Zdravotnú starostlivosť, dostupnosť školských a predškolských zariadení a nedostatok bytov neoznačil ani jeden respondent.

Odpovede	počet	percentá
nedostatok obchodov a služieb	10	23,81%
zdravotná starostlivosť	0	0%
sociálna starostlivosť o odkázaných ľudí	1	2,38%
dostupnosť školských a predškolských zariadení	0	0%
vytvorenie podmienok pre podnikanie	1	2,38%
nedostatok bytov	0	0%
čistota v obci	2	4,76%
osvetlenie	6	14,29%
životné prostredie	4	9,52%
dopravnú situáciu	2	4,76%
stav chodníkov a ciest	8	19,05%
voľnočasové aktivity	3	7,14%
bezpečnosť v obci	1	2,38%
oddychové zóny	4	9,52%
Iné:	0	0%

Hodnotiace/bodovacie otázky:

Ako sa vám v obci žije? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená ne-spokojnosť a sedem hviezdíčiek maximálnu spokojnosť.

hodnotenie-počet hviezdíček	počet odpovedí
1	0
2	1
3	3
4	2
5	0
6	6
7	3

Väčšina respondentov sa prikláňala k nadpriemernej spokojnosti, keďže 9 respondentov označilo viac ako 4 hviezdíčky v 7 bodovom intervale. Najvyššiu možnú hodnotu 7 (maximálna spokojnosť) označili 3 respondenti. Priemerné hodnotenie uviedli 2 opýtani. Najnižšie bodovanie 2 hviezdíčky udelil jeden respondent .

Podľa vášho názoru, ako sa obec rozvíjala v posledných piatich rokoch? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nedostatočne a päť hviezdíček výborne.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	2
2	4
3	3
4	5
5	1

Respondenti za posledných 5 rokov vnímali rozvoj obce viac-menej pozitívne. Podpriemerné hodnotenie uviedli 6 respondenti a priemerné uviedlo 3. Nadpriemerné hodnotenie udelilo 6 opýtaných.

Je v obci dostatok možností pre voľnočasové aktivity detí a mládeže? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíček maximálnu spokojnosť.

hodnotenie - počet hviezdíčiek	počet odpovedí
1	4
2	3
3	2
4	5
5	1

Z odpovedí respondentov je zrejmé, že oblasť voľnočasových aktivít pre deti a mládež v obci má svoje rezervy. Podpriemerné hodnotenie uviedlo 7 opýtaných a priemerné 2 opýtani. Štvorbodové a päťbodové hodnotenie označilo spolu 6 respondentov.

Je v obci dostatok možností pre trávenie voľného času dospelých obyvateľov obce ako spoločenské akcie, kultúra, šport? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíčiek maximálnu spokojnosť.

hodnotenie - počet hviezdíčiek	počet odpovedí
1	3
2	3
3	5
4	2
5	2

Odpovede na rovnakú otázku týkajúcu sa dospelých obyvateľov rovnako poukazujú na nedostatočnú spokojnosť. 6 obyvateľov uviedlo podpriemerné hodnotenie, 5 priemerné a 4 obyvatelia ohodnotili svoju spokojnosť 4-5 hviezdíčkami.

Aká je úroveň starostlivosti o zeleň, ihriská, verejné priestranstvá v obci? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíčiek maximálnu spokojnosť.

hodnotenie-počet hviezdíčiek	počet odpovedí
1	0
2	1
3	3
4	2
5	9

So starostlivosťou o zeleň, ihriská, verejné priestranstvá v obci je väčšina respondentov (9) nadpriemerne spokojná. Priemerne spokojní sú 3 opýtani. Najnižšie ohodnotenie v počte dve hviezdíčky uviedol 1 respondent.

Aká je dostupnosť stavebných pozemkov v obci? Ohodnoťte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíčiek maximálnu spokojnosť. Ak sa o stavebný pozemok nezaujímate, prejdite k ďalšej otázke.

hodnotenie-počet hviezdíčiek	počet odpovedí
1	1
2	0
3	1
4	4
5	6

S touto oblasťou má skúsenosť iba 12 účastníkov prieskumu. Podľa respondentov je dostupnosť stavebných pozemkov v obci Sopkovce uspokojivá. Najviac 10 respondentov uviedlo nadpriemernú a 1 priemernú spokojnosť s dostupnosťou stavebných pozemkov. Najnižšie, jednobodové ohodnotenie uviedol jeden respondent.